

การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3
(ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

โดย
นายอรรถพล ส่งอัมพร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3
(ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโท
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

BOY SCOUTS ACTIVITY ADMINISTRATION OF BANG SAPHAN NOI 3
(CHAIRAT) CLUSTER UNDER PRACHUAP KHIRI KHAN
PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

By
MR. Attapon SONGAMPORN

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2021

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา
บางสะพานน้อย 3
(ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

โดย นายอรรถพล ส่งอัมพร

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโท

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุตา เตียเจริญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์)

630620088 : การบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การบริหารงานกิจการลูกเสือ

นาย อรรถพล ส่งอัมพร: การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประชากรประกอบด้วย ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน และครูผู้สอนลูกเสือ รวมทั้งสิ้นจำนวน 57 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับ การบริหารงานกิจการลูกเสือ 4 ด้าน ตามสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผลอยู่ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านการจัดมวลกิจกรรม และด้านผู้บริหาร

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ควรจัดให้มีการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ โดยส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะต่างๆ ตามหลักสูตร เน้นให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและจิตอาสา ผู้บริหารต้องกำหนดโครงการให้ชัดเจนพร้อมทั้งการร่วมสนับสนุนทั้งทรัพยากรและบุคลากร ให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือร่วมกัน พร้อมทั้งมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ผู้กำกับลูกเสือควรเข้าร่วมการอบรมพัฒนาตนเองเพื่อให้มีวุฒิทางลูกเสือ มีการร่วมวางแผนกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับนโยบายและบริบท ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมให้มีความทันสมัย บูรณาการทักษะ เพื่อเพิ่มความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม

630620088 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : SCOUT ADMINISTRATION

MR. ATTAPON SONGAMPORN : BOY SCOUTS ACTIVITY ADMINISTRATION OF BANG SAPHAN NOI 3 (CHAIRAT) CLUSTER UNDER PRACHUAP KHIRI KHAN PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1 THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SANGAUN INRAK

The purposes of this study were 1) to know boy scout activity administration of Bang Saphan Noi 3 (Chairat) cluster under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, 2) to know about the developmental guidelines of boy scout activity administration of Bang Saphan Noi 3 (Chairat) cluster under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. The population of this study was 57 respondents. The research instrument was a questionnaire on boy scout activity administration based on Bureau of Scout Movement Red Cross Youth and Student Affairs. The data were analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and content analysis. The finding of this research was as follows:

1. Boy scout activity administration of Bang Saphan Noi 3 (Chairat) cluster under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 in overall aspects at the high-level. Ranking from the highest arithmetic means to the lowest respectively were: boy scout, scout master, scout activity and scout director.

2. The developmental guideline of boy scout activity administration of Bang Saphan Noi 3 (Chairat) cluster under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 found that, school should teach boy scout at least once a week by support them to practice many skills from curriculum and joy some religious events and volunteer activities. Scout directors should define scout structure and support resources and people to make cooperation. Moreover, they should follow the operation. Scout masters have to train themselves to be good in scout and cooperated plan to teach scout activity in accordance with the policy and context. Scout activity should modern, integrated skills to increase knowledge, morals and ethics.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รัักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุดา เตียเจริญ ประธานกรรมการ ตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ และรองศาสตราจารย์ ดร. ชุมศักดิ์ อินทร์รัักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้การค้นคว้าอิสระเล่มนี้ถูกต้อง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์สาขาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ให้คำแนะนำ และประสบการณ์อันมีค่าอย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเจ้าของหนังสือ เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้การค้นคว้าอิสระมีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการเก็บข้อมูลการวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่พระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

นาย อรรถพล ส่องอัมพร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ข้อคำถามของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย.....	6
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงสรุปของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย	10
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
การบริหารงานกิจการลูกเสือ.....	12
ความหมายการบริหารงานกิจการลูกเสือ	12
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	14

ความสำคัญของกิจการลูกเสือ.....	18
องค์ประกอบของกิจการลูกเสือ.....	19
กระบวนการ/ขั้นตอนของกิจการลูกเสือ.....	19
ประโยชน์ของกิจการลูกเสือ.....	20
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	20
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	23
กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี.....	24
พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551.....	32
แบบพิมพ์ลูกเสือ.....	37
เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือ.....	38
ข้อมูลพื้นฐานศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
งานวิจัยในประเทศ.....	43
งานวิจัยต่างประเทศ.....	52
สรุป.....	53
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	54
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	54
ระเบียบวิธีวิจัย.....	55
แผนแบบการวิจัย.....	55
แผนภูมิที่ 3 แบบแผนการวิจัย.....	55
ประชากร.....	56
ตัวแปรที่ศึกษา.....	56

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	60
สรุป.....	61
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา บาง สะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	65
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนางานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพ การศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	74
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการวิจัย.....	76
การอภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	83
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	83
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	84
รายการอ้างอิง	85
ภาคผนวก ก	91
หนังสือขออนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย	91
ภาคผนวก ข	96

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 96

ประวัติผู้เขียน 104

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนบุคลากรทางการศึกษาศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3	42
ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนแยกตามโรงเรียนของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 . (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1.....	42
ตารางที่ 3 จำนวนประชากร	56
ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
ตารางที่ 5 คำสัมภาษณ์เลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์ เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวม.....	65
ตารางที่ 6 คำสัมภาษณ์เลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์ เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านลูกเสือ	66
ตารางที่ 7 คำสัมภาษณ์เลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์ เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านผู้บริหาร.....	68
ตารางที่ 8 คำสัมภาษณ์เลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์ เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านผู้กำกับลูกเสือ	70
ตารางที่ 9 คำสัมภาษณ์เลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารงานกิจการลูกเสือของ ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านมวลการจัดกิจกรรมลูกเสือ.....	72

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงสรุปของการวิจัย	9
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย	10
แผนภูมิที่ 3 แบบแผนการวิจัย	55

บทที่ 1

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตราที่ 6 มีการกำหนดความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาว่าต้องพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ครบในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ทำให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการจัดต้องยึดหลักการการศึกษาจำเป็นว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ¹ แต่ด้วยสภาวะการในปัจจุบันที่มีการกล่าวถึงในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมของประชากรที่มีการปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่ส่งผลให้ทรัพยากรทางธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบการศึกษายังมีปัญหาหลายประการนับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยในทุกช่วงวัย ปัญหาในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษาในทุกระดับชั้น โดยจุดอ่อนด้อยของระบบการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ด้านบุคลากรที่ยังไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน เกิดความเลื่อมล้ำในด้านของโอกาส รวมถึงความเสมอภาคทางการศึกษา อีกทั้งปัญหาทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม รวมถึงการขาดความตระหนักถึงความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีจิตสาธารณะของคนไทยที่ยังคงส่งผลกระทบต่อการศึกษา²

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ภายใต้การกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพประกอบด้วย 1. การมีคุณธรรม มีจริยธรรม และมีค่านิยมที่พึงประสงค์ สามารถ

---

¹กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ 2545** (กรุงเทพฯ: : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2545), 5-6.

²สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579** (กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทวาทกรฟิค จำกัด, 2560), ง.

มองเห็นคุณค่าของตน เกิดความมีวินัย รวมถึงการปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลังปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต 2. มีความรู้ ความสามารถทางด้านการสื่อสาร การคิด แก้ไขปัญหาต่างๆ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี และทักษะชีวิต 3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี รวมถึงการรักการออกกำลังกาย 4. เกิดความรักชาติ เกิดจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 5. เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาของไทย และพัฒนาสิ่งแวดล้อม อีกทั้งการมีจิตสาธารณะสร้างประโยชน์และสร้างความดีงามในสังคม รวมถึงสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข³ รวมถึงมีการกำหนดสาระการเรียนรู้เป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3 กิจกรรม เพื่อช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้าน พร้อมก้าวสู่ศตวรรษที่ 21

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารงานกิจการลูกเสือมีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ขบวนการลูกเสือเป็นขบวนการทางการศึกษาฝ่ายหนึ่งของเยาวชนเพราะเป็นขบวนการที่สามารถพัฒนาศักยภาพของคนในด้านสติปัญญาอย่างเฉลียวฉลาด ช่วยพัฒนาทางด้านร่างกาย เพื่อให้มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง เจริญเติบโต มีสุขภาพอนามัยที่ดี และช่วยพัฒนาทางด้านจิตใจทำให้เด็กเป็นผู้มีศีลธรรม คิดและกระทำในสิ่งที่ดี ดังนั้นกิจการลูกเสือถือว่าเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กทุกเพศทุกวัยเข้าร่วมในขบวนการด้วยความสมัครใจ โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา⁴ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนอย่างเต็มตามศักยภาพ ในทุกๆด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม รวมถึงการเสริมสร้างให้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย การปลูกฝังจิตสำนึกด้านการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม สามารถดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข⁵ ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 3 ลักษณะ ดังนี้ 1. กิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียน

³ กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**

(กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551), 4-5.

⁴ สมบัติ เดชบำรุง, "ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูกิจการลูกเสือไทย," **Veridian E-Jornal** ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2557), 1,083.

⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช พุทธศักราช 2551** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 2.

ด้วยการจัดบริการและจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถจัดการกับชีวิตของตนได้ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถ 2. กิจกรรมนักเรียนซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด และกิจกรรมชุมนุมล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี สร้างความรับผิดชอบในการทำงาน มีความสมัครสมานสามัคคี รู้จักแบ่งปัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้เรียน 3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือสิ่งที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนรู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ในลักษณะต่างๆ แสดงถึงความรับผิดชอบต่อ ความดีงาม ความเสียสละ และจิตสาธารณะ⁶ สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีการกำหนดจุดเน้นให้มีการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทศคติที่ถูกต้อง โดยใช้กระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด⁷

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมาชิกของลูกเสือทั้งกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อสร้างความสงบสุขของคนในชาติ และความมั่นคงของประเทศ พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดแนวทาง 5 แนวทางได้แก่ 1) การมีนิสัยในการสังเกตจดจำ เชื่อฟังและพึ่งตนเอง 2) ความซื่อสัตย์ สุจริต เกิดความมีระเบียบวินัยและเห็นใจผู้อื่น 3) การบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ 4) การทำงานฝีมือ และฝึกฝนกิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสม 5) การรู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ⁸ โดยโรงเรียนดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนลูกเสือในทุกระดับ ทุกโรงเรียน และจัดให้มีกิจกรรมในวันสำคัญทางลูกเสือ กิจกรรมทักษะการดำรงชีวิต กิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของลูกเสือ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เน้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อการพัฒนานักเรียน

จากแนวคิดที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การบริการกิจการลูกเสือ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยมของคนไทย เนื่องด้วยกิจกรรมลูกเสือมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้า อีกทั้งกิจกรรมลูกเสือยังเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นใน

⁶ กระทรวงศึกษาธิการ, **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช พุทธศักราช 2551** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 2-3.

⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการปีงบประมาณ พ.ศ. 2563** (2562), 21 สิงหาคม 2562.

⁸พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551, "ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 125, ตอนที่ 42 ก (4 มีนาคม 2551)." 92.

สถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวทางในการช่วยแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชน โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบมีบทบาทที่สำคัญในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เพื่อให้บรรลุผลของการจัดกิจกรรม ทั้งนี้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องมีแผนงาน มาตรการ และแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานยกระดับคุณภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน⁹

ปัญหาการวิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือ จึงมีนโยบายให้ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน สนับสนุนให้ลูกเสือและบุคลากรทางลูกเสือในสังกัด เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับหน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับช่วยเหลือผู้อื่น และชุมชน เช่น การให้บริการ เพื่อน พี่น้องลูกเสือทั้งในและนอกสถานศึกษา การให้บริการชุมชน ช่วยเหลือบุพการี บุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับการเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ วัฒนธรรมและสังคม และกิจกรรมงานชุมนุมลูกเสือในทุกระดับตามโอกาสที่เหมาะสม¹⁰ แต่จากการสัมภาษณ์ข้อมูลจากอดีตผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญทางด้านลูกเสือกล่าวว่าการดำเนินการจัดการจัดลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) ยังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากลูกเสือขาดความรู้ และทักษะทางลูกเสือ ขาดความมีระเบียบวินัยและเห็นใจผู้อื่น มีการบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์น้อย อันเนื่องมาจากสถานศึกษาจัดกิจกรรมไม่ครบตามกิจกรรมสัญลักษณ์ลูกเสือ รวมถึงผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือไม่ทราบขั้นตอนในการจัดกิจกรรม การนิเทศติดตาม และขาดการ

⁹ "สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต6

, มาตรการและแนวทางยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา, เข้าถึงเมื่อ 7 กันยายน 2564, เข้าถึงจาก <http://https://scout.nma6.go.th/847>."

¹⁰สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, "ประกาศนโยบายของสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1" 17 กุมภาพันธ์ 2557, 1.

เข้าร่วมอบรมเพื่อพัฒนาตนเองให้มีวุฒิทางลูกเสือ มีความรู้ และประสบการณ์ด้านกระบวนการลูกเสือน้อย ไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ครบตามกระบวนการ¹¹

แม้ว่ากิจกรรมลูกเสือเนตรนารีเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พ.ศ. 2551 ที่สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดทักษะต่างๆ แต่ยังคงพบปัญหาอยู่หลายประเด็น สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนและผู้กำกับลูกเสือ (ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี) ยังไม่มีการพัฒนาตนเองให้มีวุฒิทางลูกเสือ การกำหนดนโยบายแผนการพัฒนา และระบบการบริหารกิจการลูกเสือ การสนับสนุนส่งเสริม นิเทศติดตาม และประเมินผลกิจการลูกเสือนั้นยังไม่ต่อเนื่อง ลูกเสือนั้นยังไม่ได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ มทักษะทางลูกเสือ สามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ และตระหนักคุณค่าของลูกเสือ การจัดกิจกรรมตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ กิจกรรมตามหลักสูตรพิเศษและกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนมีผลงานเด่นเชิงประจักษ์ที่ยอมรับมีจำนวนน้อย¹²

ผู้วิจัยเห็นว่าการบริหารงานกิจการลูกเสือ เป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้สอนจะต้องเห็นความสำคัญของการบริหารกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ในสถานศึกษา โดยผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อต้องการนำข้อมูลไปการบริหารงานกิจการลูกเสือ ของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยสามารถนำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนากิจการลูกเสือในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อทราบการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

¹¹ สัมภาษณ์อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 7 พฤศจิกายน 2564.

¹² สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ, "การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23" (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562).

2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ข้อคำถามของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถามสำหรับการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการค้นคว้าหาคำตอบในการวิจัยดังนี้

1. การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

ข้อคำถามของการวิจัย ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

1. การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นพหุแนวทาง

ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการความรู้ของบุคลากรทางลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัย นำแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ (system approach) ตามแนวคิดทฤษฎีของลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenbunrg and Ornstein) โดยแนวคิดดังกล่าว กล่าวว่า โรงเรียนเป็นองค์กระระบบเปิด ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการแปรรูป (Transformation Process) ผลผลิต (Outputs) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และสภาพแวดล้อม (Environment) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) หมายถึง ทรัพยากรบุคคล งบประมาณ ทรัพยากรทางกายภาพ (วัสดุอุปกรณ์ โครงสร้างพื้นฐาน) และข้อมูลสารสนเทศ (ความรู้ ข้อมูลสารสนเทศ หลักสูตร)

กระบวนการแปรรูป (Transformation Process) หมายถึง การบริหารจัดการโรงเรียน เช่น กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการ การบริหารทรัพยากรบุคคล หรือการดำเนินงานของผู้บริหารและครูภายในโรงเรียนที่ทำให้บรรลุผลสำเร็จตามที่โรงเรียนตั้งเป้าหมายไว้ผลผลิต (Outputs) หมายถึง เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ผลสำเร็จ ผลิตรายณ์และการบริการของโรงเรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การปฏิบัติงานของครู การขาดงาน การลาออกจากงาน อัตราการออกกลางคันของนักเรียน และความพึงพอใจในการทำงาน เป็นต้นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) หมายถึง สารสนเทศเกี่ยวกับผลผลิตหรือกระบวนการของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกปัจจัยนำเข้า สารสนเทศเหล่านี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในกระบวนการแปรรูป และผลผลิตในอนาคต สภาพแวดล้อม (Environment) หมายถึง สภาพแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบโรงเรียน ได้แก่ แรงผลักดัน ด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ¹³

การบริหารงานกิจการลูกเสือถือเป็นงานที่มีความสำคัญอีกงานหนึ่งของสถานศึกษา ซึ่งเป็นมาตรการที่สำคัญในการพัฒนาเยาวชนที่กระทรวงศึกษาธิการยึดเป็นแนวทางมาเป็นระยะเวลา ยาวนาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการของกิจการลูกเสือที่แท้จริง สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีนโยบายเกี่ยวกับกิจการ ลูกเสือ ดังนี้ 1. ให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดทุกคน มีวุฒิทางลูกเสือ วุฒิบัตร 2 ท่อน (W.B.) ขึ้น ไป 2. ครูผู้สอนต้องมีวุฒิทางลูกเสือขั้นต่ำ คือ ผ่านการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น (B.T.C.) ในประเภทของลูกเสือที่สถานศึกษา 3. สถานศึกษาที่เลือกจัดกิจกรรมลูกเสือ เป็นกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องดำเนินการขอจัดตั้งกอง กลุ่ม ลูกเสือ และ แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้เหมาะสมกับประเภท ของลูกเสือ ตามจำนวนลูกเสือ และหรือ บุคลากรทางการลูกเสือ ภายในปีการศึกษา 2557 4. ให้บุคลากรทางการลูกเสือ และลูกเสือทุกคน แต่งเครื่องแบบลูกเสือในวันที่จัดกิจกรรม การเรียนการสอนลูกเสือ 5. ให้บุคลากรทางการลูกเสือ และ ลูกเสือทุกคน แต่งเครื่องแบบลูกเสือและร่วมทำกิจกรรมสำคัญทางลูกเสือ ในวันที่ 1 กรกฎาคม วัน คล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ และวันที่ 25 พฤศจิกายน วันมหาวชิราวุธของทุกปี 6. ให้ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน พยายามสนับสนุนให้ลูกเสือ และบุคลากรทางการลูกเสือในสังกัด ได้เข้าร่วม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับหน่วยงาน หรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือผู้อื่น และชุมชน เช่น การให้บริการ เพื่อน พี่น้องลูกเสือทั้งในและนอกสถานศึกษา การให้บริการชุมชน ช่วยเหลือ บุพการี บุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ การอนุรักษ์ธรรมชาติ และการพัฒนาสิ่งแวดล้อม การรณรงค์ ที่เกี่ยวข้องกับการเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ วัฒนธรรมและสังคม และกิจกรรมงาน

¹³ Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, **Educational administration Concepts and Practices, 6th ed** (Wadsworth: Cengage Learning, 2012), 20-21.

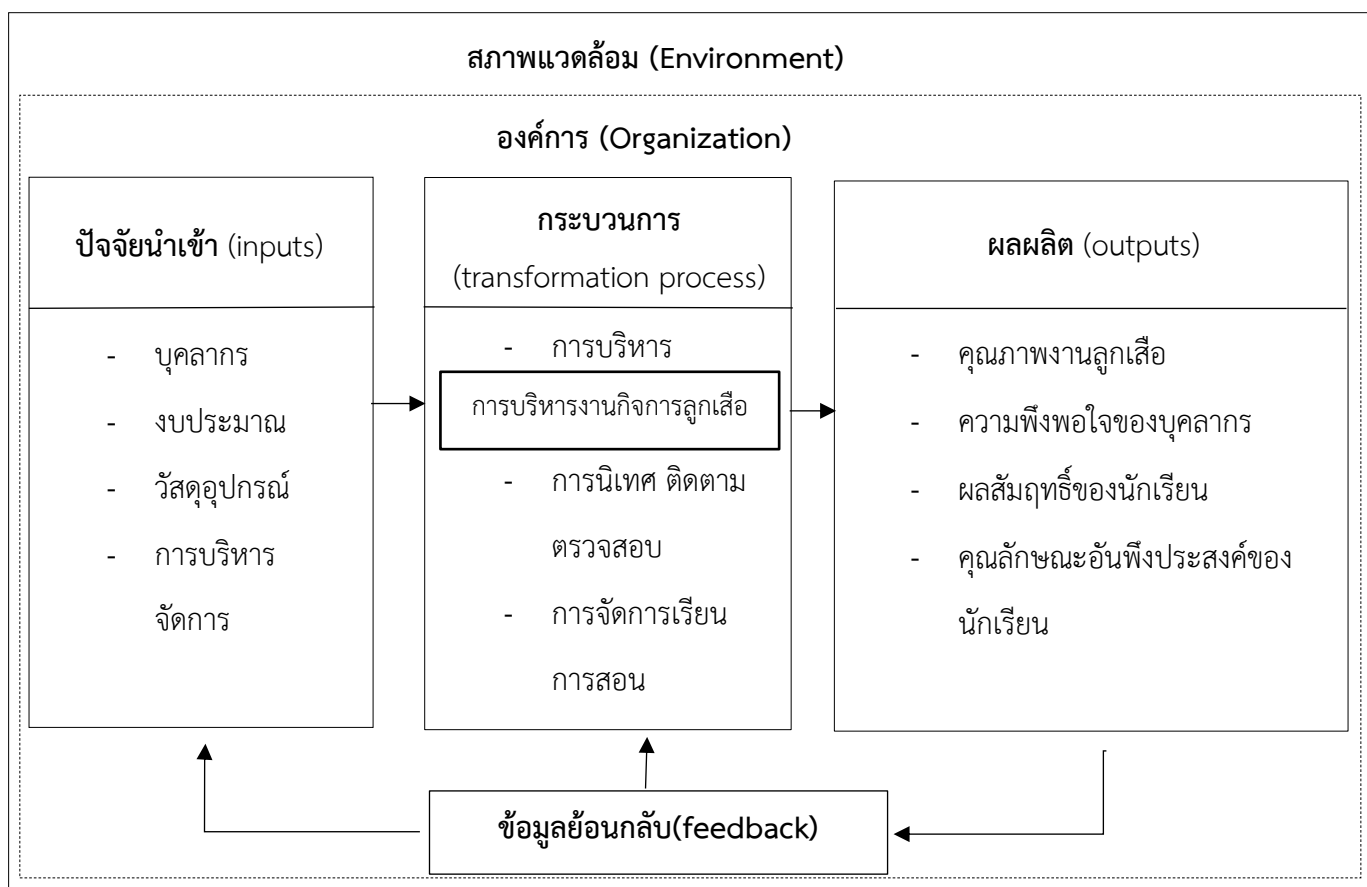
ชุมชน ลูกลือในทุกระดับตามโอกาสที่เหมาะสม¹⁴ แผนปฏิบัติการของสำนักงานลูกลือแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้กำหนดพันธกิจไว้ 6 ข้อดังนี้ 1. การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรม การฝึกอบรมลูกลือ 2. ปรับปรุง พัฒนาค่ายลูกลือและกิจการลูกลือ 3. บริหารจัดการทรัพย์สินและ สิทธิประโยชน์ของลูกลือ 4. พัฒนามาตรฐานบุคลากรทางการลูกลือและเครือข่าย 5. ปรับปรุงและ พัฒนาการบริหารจัดการ¹⁵ นอกจากนี้เพื่อให้การบริหารกิจการลูกลือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ สำนักงานลูกลือแห่งชาติ สำนักลูกลือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียนมีการกำหนดหลักเกณฑ์การ ประเมินคุณภาพงานลูกลือ 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านลูกลือ 2. ด้านผู้บริหาร 3. ด้านผู้กำกับลูกลือ และ 4. ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกลือ ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักการแนวคิดของสำนักลูกลือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลกิจการลูกลือในสถานศึกษา¹⁶ จากแนวคิด และขอบข่ายทฤษฎีที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดดังที่แสดง ในแผนภูมิที่ 1

¹⁴สำนักงานลูกลือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, “ประกาศ นโยบายของสำนักงานลูกลือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1” 17 กุมภาพันธ์ 2557, 1.

¹⁵กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานลูกลือแห่งชาติ, แผนปฏิบัติการของสำนักงานลูกลือ แห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (2564), 1.

¹⁶ สำนักลูกลือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, แนว ทางการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกลือภายในสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: สกสค. ลาดพร้าว, 2551), 1.

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงสรุปของการวิจัย

ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, **Educational administration Concepts and Practices**, 6th ed. (Wadsworth: Cengage Learning, 2012), 20-21.

: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน, **แนวทางการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา** (กรุงเทพฯ: สกสศ. ลาตพร้าว, 2551).

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพ การศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตามแนวเกณฑ์การประเมินคุณภาพการบริหารงานกิจการลูกเสือ ของสำนัก กิจการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจกรรมนักเรียน สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นการบริหารงาน กิจการลูกเสือใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านลูกเสือ 2. ด้านผู้บริหาร 3. ด้านผู้กำกับลูกเสือ 4. ด้าน การจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ดังแผนภูมิที่ 2

การบริหารงานกิจการลูกเสือ
1. ด้านลูกเสือ
2. ด้านผู้บริหาร
3. ด้านผู้กำกับลูกเสือ
4. ด้านการจัดมวลกิจกรรม

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจกรรมนักเรียน, แนวทางการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา, (กรุงเทพฯ: สกสศ. ลาดพร้าว, 2551).¹⁷

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายของศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนด นิยาม ความหมายของคำต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

การบริหารงานกิจการลูกเสือ หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือที่มีคุณภาพเพื่อให้ บรรลุจุดมุ่งหมายของคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยยึดตามแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ กระทรวงศึกษาธิการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพ 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านลูกเสือ 2. ด้านผู้บริหาร 3. ด้านผู้กำกับลูกเสือ และ 4. ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ

¹⁷ เรืองเดียวกัน

ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านไชยราช โรงเรียนบ้านทองอินทร์ โรงเรียนบ้านบางเจริณู และโรงเรียนบ้านช้างเผือก เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา ระดับกลุ่มโรงเรียน เป็นไปอย่างต่อเนื่องในการขับเคลื่อนนโยบาย ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษา ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา กำกับดูแลสถานศึกษาภายใต้กำกับ จำนวน 118 โรงเรียน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากสภาพปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง อันประกอบด้วยเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อทำให้เกิดความชัดเจนสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การบริหารงานกิจการลูกเสือ

ความหมายการบริหารงานกิจการลูกเสือ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กล่าวว่า กิจการลูกเสือ คือกระบวนการที่สามารถจะพัฒนาเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออบรม ให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา โดยมุ่งพัฒนาสมรรถภาพของบุคคลทั้งทางสมอง ร่างกาย จิตใจ และศีลธรรม เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความประพฤติดีงาม ไม่กระทำความให้เป็นปัญหาของสังคม ดำรงชีวิตอย่างมีความหมายและสุขสบาย¹⁸

ฝ่ายบริหารวิชาการโรงเรียนอุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัย นครนายก ได้ให้ความหมายของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดน เป็นกิจกรรมที่มุ่งจัดฝึกอบรมปมนิสัย ให้เป็นพลเมืองดีตามจารีตประเพณีของชาติ บ้านเมืองและตามอุดมคติ อุดมการณ์ของลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดน โดยดำเนินการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ยุวกาชาด สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์และกรมรักษาดินแดน¹⁹

¹⁸ กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช พุทธศักราช 2551 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 27.

¹⁹ ฝ่ายบริหารวิชาการโรงเรียนอุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัย นครนายก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7, คู่มือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, 13.

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวว่า กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร คือกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาระเบียบวินัยความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เกิดความรับผิดชอบ รู้จักการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจหาบนพื้นฐานของเหตุผล มีการช่วยเหลือแบ่งปันเกิดความสมานฉันท์ โดยการจัดกิจกรรมดังกล่าวต้องให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจรวมถึงความสามารถของผู้เรียน ให้ได้มีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ตั้งแต่การวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น²⁰

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ กล่าวว่า การดำเนินการกิจการลูกเสือคือ การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติและนโยบายของสภาลูกเสือไทย โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1. ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติและตามนโยบายของสภาลูกเสือไทย 2. ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในทรัพย์สินของคณะลูกเสือแห่งชาติ หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน 3. ทำนิติกรรมสัญญาหรือข้อตกลงอื่น 4. รับผิดชอบการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ 5. ควบคุมดูแลกิจการลูกเสือไทยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบของทางราชการ และคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติรวมทั้งถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของลูกเสือ 6. จัดให้มีการฝึกอบรมหรือการประชุมลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ 7. จัดทำรายงานประจำปีพร้อมบทสรุปเสนอคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ 8. จัดให้มีทะเบียนและสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับลูกเสือ 9. ประสานและส่งเสริมสำนักงานลูกเสือจังหวัดและสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา และ 10. ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและตามมติของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ²¹

สุทัศน์ เมาลีกุล ได้กล่าวว่า การลูกเสือเป็นขบวนการหนึ่ง ที่ประเทศต่างๆทั่วโลกยอมรับเป็นเอกฉันท์ว่าเป็นขบวนการที่จะสามารถพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และชาติบ้านเมืองได้เป็นอย่างดี²²

²⁰ กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551). 21.

²¹ "หน้าที่และอำนาจของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก <https://www.scoutthailand.org/pages/about-mission.php>."

²² สุทัศน์ เมาลีกุล, **การลูกเสือโลกและกิจการลูกเสือระหว่างประเทศ** (กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว, 2539), 4.

จึงสามารถสรุปได้ว่า การบริหารงานกิจการลูกเสือ คือ การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือให้บรรลุจุดมุ่งหมายของคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยยึดตามแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกระทรวงศึกษาธิการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษาของสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านลูกเสือ 2. ด้านผู้บริหาร 3. ด้านผู้กำกับลูกเสือ และ 4. ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารจะประสบความสำเร็จได้ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่อง แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร ดังแนวคิดต่อไปนี้

เคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin) ได้มีการแบ่งกระบวนการให้การเปลี่ยนแปลงออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) ระยะยอมรับถึงความจำเป็น (Unfreezing) ซึ่งเป็นขั้นตอนของเงื่อนไขสภาพแวดล้อมและสภาพเดิมที่องค์การเป็นอยู่ ขณะนั้นเกิดปัญหา ทำให้การดำเนินการที่ไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งอาจเกิดจากการจัดรูปแบบโครงสร้างงานหรือเทคโนโลยีที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือแม้แต่การที่พนักงานขาดทักษะขาดเจตคติที่เหมาะสม การยอมรับและเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง 2) ระยะดำเนินการเปลี่ยนแปลง (Changing) เป็นขั้นของการนำแผนงานวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ลงสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพที่ต้องการ และ 3) ระยะรักษาสภาพใหม่ให้อยู่กับองค์การได้ถาวร(Refreezing) คือขั้นตอนการทำให้การเปลี่ยนแปลงใหม่ในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นคงอยู่ และกลายเป็นส่วนหนึ่งขององค์การต่อไป

การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงาน ด้านกระบวนการภายในองค์กร การบริหารการเปลี่ยนแปลงเป็นเทคนิคการจัดการที่เป็นส่วนหนึ่งของความสามารถหลักของผู้บริหาร การบริหารการเปลี่ยนแปลงมีหลักสำคัญ 4 ประการ คือ 1) การบริหารทิศทางการเปลี่ยนแปลง 2) การพัฒนาความสามารถของบุคลากร 3) การปรับบุคลากรให้เข้ากับองค์กร และ 4) การพัฒนาความพร้อมขององค์กร ในยุคปัจจุบันที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผู้บริหารจะต้องปรับเปลี่ยนตัวเองและองค์กรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และมีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสิ่งที่จะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง คือ องค์ประกอบที่สำคัญ 6 ด้าน ต่อไปนี้ 1. เป้าหมายและกลยุทธ์ (Goals and strategies) องค์กรมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน เป้าหมายและกลยุทธ์ไปสู่เป้าหมายอยู่ตลอดเวลา 2. เทคโนโลยี (Technology) การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีมีตั้งแต่ระดับเล็กน้อยถึงระดับสำคัญ 3. การออกแบบงานใหม่ (Job redesign) องค์กรจำเป็นต้องจัดงานออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ใหม่ให้มีระดับความมากหรือน้อยในประเด็น 4. โครงสร้าง (Structure) เช่น จัดโครงสร้างแบบตาม

หน้าที่หรือแบบที่เน้นผลผลิต 5. กระบวนการ (Process) เป็นขั้นตอนการทำงานสำเร็จก็อาจจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง 6. คน (People) คนที่ปฏิบัติงานในองค์กรจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเมื่อเงื่อนไขอื่นได้เปลี่ยนแปลงไป²³

อองรี ฟาโยล (Henri Fayol) กล่าวว่าที่ทฤษฎีการบริหารจัดการ POCCC และหลักการจัดการองค์กรสู่ความสำเร็จ 5 ประการประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดแผนปฏิบัติการหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติงานไว้ตั้งแต่ต้นจนจบ ให้ครอบคลุมทุกกระบวนการ เป็นแนวทางที่วางไว้สำหรับการทำงานในอนาคต ซึ่งการวางแผนนี้จะเกิดขึ้นจากวิสัยทัศน์บวกกับจินตนาการในการบริหารจัดการที่คาดการณ์ล่วงหน้า ซึ่งจะถ่ายทอดออกมาเป็นแผนปฏิบัติการ การทำงานและเป้าหมายที่จะต้องบรรลุสู่ความสำเร็จ

2. การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง การกำหนดตำแหน่งงาน ภาระ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนจำนวนคน ให้ครอบคลุมการทำงานครบทุกกระบวนการ รวมถึงการจัดโครงสร้างตำแหน่ง โครงสร้างองค์กร เพื่อจัดลำดับการบริหารและสั่งการด้วย หากองค์กรมีการจัดการองค์กรที่เป็นระบบระเบียบ แบ่งงานชัดเจน ไม่ทับซ้อน มีหน้าที่ครบ มีปริมาณคนพอกับที่ต้องการ ก็ย่อมทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และโอกาสบรรลุผลสำเร็จที่สูง

3. การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง การจัดองค์กรตลอดจนจัดโครงสร้างการทำงานนั้นจะทำให้เราเห็นสายบังคับบัญชาที่ชัดเจน เห็นลำดับความสำคัญ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ในการสั่งการ เพราะการทำงานหม่มากจำเป็นต้องมีผู้บังคับบัญชาเพื่อให้การทำงานดำเนินไปได้อย่างราบรื่น มีคนคอยควบคุม สั่งการ ดูแลพร้อม ตลอดจนสอดส่องปัญหาเพื่อหาทางแก้ไขให้ไวที่สุด ข้อดีในการมีอำนาจสั่งการอีกอย่างก็คือช่วยให้เกิดการตัดสินใจอย่างทันท่วงที ผู้ที่มีอำนาจการตัดสินใจจะต้องสามารถวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ได้อย่างรอบคอบ และตัดสินใจได้เฉียบขาด ว่องไว ตลอดจนมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนด้วย และผู้บังคับบัญชาที่ดียังสามารถที่จะสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เข้าใจและเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา ให้กำลังใจ รวมถึงอยู่ข้างๆ ในยามที่เกิดวิกฤติ

4. การประสานงาน (Coordination) หมายถึง หน้าที่ในการเชื่อมโยงงานจนถึงการปฏิบัติ รวมไปถึงกำลังคนในหน่วยงานให้มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน อำนวยให้เกิดการทำงานที่ราบรื่น เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามที่วางไว้ ทุกอย่างหากขาดการประสานงานที่ดีก็อาจทำให้เกิดความล้มเหลวได้ เมื่อมีการแบ่งโครงสร้างตลอดจนมอบหมายงานให้กับแต่ละส่วนชัดเจนแล้วการประสานงานให้เกิดการทำงานที่ดีที่สุดนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะแต่ละส่วนต้องทำงานสอดประสานกันเพื่อผลสำเร็จ

²³ ทรงพล เจริญคำ, **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา** (กรุงเทพฯ: : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์, 2563), 312.

เดียวกันนั่นเอง การประสานงานที่ดึ้นจำเป็นจะต้องมีในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคลต่อบุคคล หัวหน้างานต่อลูกน้อง แผนกต่อแผนก ไปจนถึงผู้บริหารต่อทุกหน่วยงานในองค์กร

5. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การกำกับตลอดจนบริหารจัดการทุกอย่างให้สำเร็จ ลู่ล่งไปตามแผนที่วางไว้ ประครองการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบที่กำหนด ทั้งในเรื่องของกรอบ เวลา มาตรฐานการปฏิบัติการ ขั้นตอนการทำงาน ไปจนถึงการประสานงานทุกฝ่ายให้เกิดความราบรื่น การควบคุมนี้ยังรวมไปถึงการบริหารที่ไม่ใช่ทรัพยากรบุคคลอีกด้วย แต่รวมถึงทรัพยากรที่เป็น วัสดุ ดิบ เครื่องจักร ผลผลิตที่ได้ ตลอดจนงบประมาณในการดำเนินงานทั้งหมดด้วย เพื่อให้การทำงาน มีประสิทธิภาพที่สุด²⁴

เอ็ดวาร์ด เดมมิ่ง (W. Edwards Deming) กล่าวว่า เครื่องมือสำหรับการปรับปรุง กระบวนการทำงานให้ดีขึ้น ซึ่งจะใช้ในการค้นหาปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนการทำงานโดยมีชื่อว่า Deming Cycle วงจรคุณภาพนี้ประกอบด้วย Plan Do Check Act (PDCA) ดังนี้

1. การวางแผน (Plan) คือ การวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิด การทำงานที่ได้ผลงาน มี การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน มีส่วนที่ สำคัญเช่น การตั้งเป้าหมาย การกำหนดวัตถุประสงค์ เรียงลำดับความสำคัญของเป้าหมาย การ ดำเนินงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบและงบประมาณ การวางแผนที่ดีควรต้องเกิดจากการศึกษาที่ดี มี การวางแผนที่รอบคอบปรับได้ตามความเหมาะสม แผนที่ได้จะช่วยในการคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นและ สามารถช่วยลดปัญหาามากที่สุด

2. ปฏิบัติตามแผน (Do) คือ การทำกิจกรรมต่างๆ ตามแผนที่มีการกำหนดไว้ อาจมีการ กำหนดโครงสร้าง คณะทำงานรองรับการดำเนินการ เช่น คณะกรรมการ กำหนดวิธีในการดำเนินงาน ขั้นตอน ผู้ดูแลรับผิดชอบ ผู้ตรวจสอบและทำการประเมินผล

3. ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) คือ ขั้นตอนการประเมินผลของการดำเนินงานว่า เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ อาจประเมินในส่วน การประเมินผลงานการดำเนินการ การ ประเมินผลการดำเนินตามขั้นตอน และการประเมินผลงานตามเป้าหมายของแผนงานที่ได้มีการ กำหนดไว้ ในการประเมินนี้เราอาจสามารถทำได้เองโดยใช้คณะกรรมการที่รับผิดชอบในแผนการ ดำเนินงานภายในเป็นการประเมินตนเอง แต่การใช้คนภายในอาจทำให้ขาดความน่าเชื่อถือหรือ ประเมินผลได้ไม่เต็มที่ จะดีหากมีการตั้งคณะประเมินจากภายนอกมาช่วย เพราะน่าจะได้ผลการ ประเมินที่ดีกว่าทีมงานภายใน เพราะอาจมีปัญหาคือช่วยกันประเมินผลให้ดีเกินจริง แนวทางที่จะใช้ ใน การประเมิน

²⁴ "ทฤษฎีการบริหารจัดการ POCCC และหลักการจัดการองค์กรสู่ความสำเร็จตามแนวคิด ของ Henri Fayol, เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน 2564, เข้าถึงได้จาก <http://www.th.hrnote.asia..>"

4. ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) คือ การนำผลของการประเมินที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อใช้ในการพัฒนาแผน ในการปรับปรุงต่อไป ซึ่งควรจะเสนอแนะปัญหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไข ปัญหา หรือแนวทางการพัฒนาระบบที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น²⁵

อีกทั้ง ขจรเกียรติ เครือประดับ ได้กำหนดรูปแบบ OSCoPBDR Model เป็นรูปแบบการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย 1. การจัดหน่วยงาน (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างของหน่วยงานลูกเสือในสถานศึกษา ได้แก่ กลุ่มลูกเสือ กองลูกเสือประเภทต่างๆ การแบ่งส่วนงานให้เหมาะสมกับจำนวนลูกเสือ เนตรนารีในสังกัด การจัดสายงาน ตำแหน่งต่างๆ และอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน ตลอดจนจัดสถานที่ในการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างเหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ 2. การจัดบุคลากร (Staffing) หมายถึง การบริหารด้านบุคลากรลูกเสือ อันได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหาและเสนอขอแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ การสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรลูกเสือ การเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี การนิเทศติดตามประเมินผลการทำงาน การให้พ้นจากตำแหน่ง และการจัดทำทะเบียนบุคลากรลูกเสือในสังกัด 3. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานกิจกรรมด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา การกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมลูกเสือ การระดมทรัพยากรในท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรกับชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดี และดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน 4. การวางแผน (Planning) หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ นโยบายในระดับ เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา การกำหนดวางโครงการ และแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไรบ้าง และทำอย่างไร เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่วางไว้ วางแผนการนิเทศติดตาม ปฏิบัติตามแผนหรือโครงการที่วางไว้ ประเมินแผนและโครงการ นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา 5. การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดหางบประมาณ การสอบถามความต้องการการจัดสรรงบประมาณ การจัดทำบัญชี การใช้จ่ายเงิน การควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน และการประเมินผลการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา 6. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ การบังคับบัญชา การใช้ข้อมูลข่าวสารประกอบการพิจารณาสั่งการ และการควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมลูกเสือของบุคลากรลูกเสือสถานศึกษา และ 7. การรายงาน

²⁵"PDCA Cycle / วงจรการควบคุมคุณภาพหรือ วงจรเดมมิง (Deming Cycle), เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน 2564, เข้าถึงได้จาก [https://www.iok2u.com/index.php/article/innovation/240-pdca-cycle-deming-cycle.](https://www.iok2u.com/index.php/article/innovation/240-pdca-cycle-deming-cycle)"

(Reporting) หมายถึง การรายงานผลการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหาร สมาชิกของหน่วยงานลูกเสือ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ทราบความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าของการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ²⁶

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ในการบริหารองค์การให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารถือว่ามืบทบาทสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนพัฒนาให้องค์การมีความก้าวหน้า โดยต้องมีเครื่องมือที่เป็นองค์ความรู้ในศาสตร์ของการบริหาร และทราบถึงบริบทต่างๆ ของหน่วยงานที่จะต้องนำมาวางแผนการทำงาน กำกับ ติดตาม นิเทศ ประเมินผล และการให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีประโยชน์ในการแก้ปัญหาพัฒนาองค์การ

ความสำคัญของกิจการลูกเสือ

สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 ได้กล่าวว่า กิจการลูกเสือเป็นขบวนการที่สำคัญทางการศึกษาสำหรับเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งสร้างบุคลิกภาพ และพัฒนาการทางสังคมให้กับเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศ โดยใช้วิธีการทางลูกเสือ ยึดมั่นในกฎและคำปฏิญาณของลูกเสือ เป็นการเรียนรู้โดยการกระทำหรือการลงมือปฏิบัติ ที่เน้นการปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้ง ในรูปแบบของระบบหมู่ ที่สามารถสร้างความก้าวหน้าของบุคคล โดยใช้หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ ภายใต้พื้นฐาน ดังต่อไปนี้

1. มีหน้าที่ต่อศาสนาที่ตนเคารพนับและถือ
2. มีความจงรักภักดีต่อชาติและบ้านเมือง
3. มีความรับผิดชอบในการพัฒนาดิน
4. มีการเข้าร่วมในการพัฒนาสังคมด้วยการยกย่องและเคารพในเกียรติของบุคคลอื่น
5. ช่วยเสริมสร้างสันติภาพความเข้าใจอันดี เพื่อความมั่นคงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วโลก²⁷

²⁶ "รูปแบบการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา, เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน 2564, เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/541537>."

²⁷ "วัตถุประสงค์ หลักการสำคัญ และวิธีการของลูกเสือ, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก<https://scout.nma6.go.th/>."

องค์ประกอบของกิจการลูกเสือ

กิจการลูกเสือ คือ ขบวนการเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชนและบุคคลผู้สนใจเข้าร่วมในกิจกรรมลูกเสือ ให้เป็นพลเมืองดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ซึ่งผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลกได้กำหนดไว้องค์ประกอบสำคัญของการลูกเสือไว้ 5 ข้อ ดังนี้

1. ลูกเสือ
2. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
3. มีจุดหมายหรืออุดมการณ์
4. กิจกรรม (โดยเฉพาะกิจกรรมการแจ้ง)
5. การบริหารงาน²⁸

กระบวนการ/ขั้นตอนของกิจการลูกเสือ

คณะลูกเสือแห่งชาติ กล่าวว่า กระบวนการและวิธีการของกิจกรรมลูกเสือ มุ่งเน้นวิธีการให้ลูกเสือได้เรียนรู้ด้วยการกระทำและด้วยระบบหมู่เป็นสำคัญ กิจกรรมของลูกเสืออยู่ในรูปแบบดังต่อไปนี้

1. เรียนด้วยการกระทำ
2. ส่งเสริมให้ผู้รู้ ฝึกทักษะหาความรู้ประสบการณ์ด้วยตัวเอง
3. กระทำกิจกรรมด้วยกระบวนการกลุ่ม
4. กระทำกิจกรรมนอกห้องเรียนกลางแจ้ง ใกล้ชิด สัมพันธ์กับธรรมชาติ
5. ฝึกคิด ตัดสินใจ ดำเนินงานอย่างมีระบบ
6. กิจกรรมสนุก เร้าใจ ทำท่าย ยั่วให้แสดงความสามารถที่มีอยู่ และแสดงความสามารถเหนือจากที่มีอยู่
7. เป็นการเล่น เป็นเกมแข่งขัน
8. เป็นการศึกษา ค้นคว้า ทดสอบทดลอง
9. ฝึกทักษะ สร้างประสบการณ์ใหม่
10. เป็นกิจกรรมช่วยเหลือ ให้การบริการ การทำประโยชน์ การผลิต การสร้าง การริเริ่มสร้างสรรค์
11. กิจกรรมของลูกเสือต้องสอดคล้องตามวัยและสภาพแวดล้อม²⁹

²⁸ "สาระสำคัญของกิจการลูกเสือ, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก https://scoutshare.blogspot.com/2018/10/scout_20.html ".

ประโยชน์ของกิจการลูกเสือ

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ กล่าวว่า ประโยชน์ของการลูกเสือคือ 1. เป็นการศึกษาแบบ 2. ช่วยเสริมการศึกษาโรงเรียนในด้านความประพฤติ นิสัยใจคอ สติปัญญา ความมีระเบียบวินัย สุขภาพและพลัง การฝีมือและทักษะ หน้าที่พลเมืองและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น³⁰

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการลูกเสือ จึงมีพระบรมราโชบายเพื่อให้คนไทยได้สร้างประโยชน์เท่าที่จะสามารถทำได้ 7 ประการดังต่อไปนี้

1. ช่วยเป็นหูเป็นตาในการส่งข่าวคราวให้บ้านเมืองทราบ
2. ช่วยเป็นคนนำสารและส่งข่าวให้แก่หน่วยทหารได้
3. ช่วยสะกดรอยติดตามพวกผู้ก่อการร้าย
4. ช่วยระวังรักษา และบอกเหตุถึงการก่อวินาศกรรมของผู้ก่อการร้าย
5. ช่วยลำเลียงเสบียงอาหารให้แก่กองทัพ
6. ช่วยรักษาความสงบเรียบร้อยภายในบ้านเมือง ในยามบ้านเมืองเกิดวิกฤติ
7. ถ้าหากมีคนเจ็บป่วยก็สามารถช่วยเหลือพยาบาลทำบาดแผลและช่วยเหลือผู้อื่นได้³¹

กล่าวโดยสรุปคือ ประโยชน์ของกิจการลูกเสือจะช่วยพัฒนา เสริมสร้างคนในด้านความประพฤติ นิสัยใจคอ สติปัญญา ความมีระเบียบวินัย สุขภาพและพลัง การฝีมือและทักษะ หน้าที่พลเมืองและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น และนำประโยชน์มาสู่ประเทศชาติ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งให้พัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ครบด้านทั้งด้านร่างกาย ความรู้ มีคุณธรรมจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ทักษะรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและการศึกษาตลอด

²⁹ คณะลูกเสือแห่งชาติ, 100 ปีการลูกเสือไทย (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, 2555), 292.

³⁰ สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, ลูกเสือไทย ณ ปีที่ 109 (กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน), 2557), 70.

³¹ สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 75 ปี ลูกเสือไทย (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ นิมิตรการพิมพ์, 2529), 185-199.

ชีวิต มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนความเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ โดยมีหลักการ 6 ประการดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษา เพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีการกำหนดจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม พื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษา อย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นในด้านสาระการเรียนรู้ ระยะเวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์³²

นอกจากนี้ยังมีจุดมุ่งหมาย เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ประการ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ผู้เรียนมีความรู้ ด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. ผู้เรียนมีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

³² กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551), 4.

5. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของไทย พัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันใน สังคมอย่างมีความสุข³³

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการกำหนดกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
7. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ซึ่งแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้จึงมีภาระบ่งชี้ที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างไร เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน³⁴ ในปัจจุบันตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการประกาศเรื่องยกเลิกมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระที่ 2 เรื่องการออกแบบและเทคโนโลยี และสาระที่ 3 เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีการเปลี่ยนชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเปลี่ยนเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี³⁵

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถูกกำหนดเพื่อมุ่งพัฒนาให้ทุกคน ได้รับการพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ มีคุณธรรมเกิดจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในระบบการปกครองของระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ทักษะและเจตคติที่ดี โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ

³³ เรื่องเดียวกัน, 5.

³⁴ เรื่องเดียวกัน, 8.

³⁵ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 3 พฤษภาคม 2561.

เชื่อถือว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ ผ่าน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3 ลักษณะ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะและประสบการณ์จากการเรียนรู้ของผู้เรียนสู่ปฏิบัติ ให้เกิดการพัฒนาตนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะ ตีงาม เป็นผู้มีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการใช้เทคโนโลยี รวมถึงเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ในสังคม ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัว ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูผู้สอนรู้จักและเข้าใจผู้เรียนของตนเองมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการดูแลพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการสร้างคามมีระเบียบวินัย การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีความเป็นเหตุเป็นผล รู้จักการช่วยเหลือแบ่งปันเอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน เช่น การศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงานโดยเน้นการทำงานร่วมกันตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น การจัดกิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

2.2 กิจกรรมชุมนุม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคมส่วนรวม และการมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสา กิจกรรมพัฒนาต่างๆ³⁶

³⁶ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551), 20-21.

สรุปคือ ลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ คือ 1. กิจกรรมแนะแนว 2. กิจกรรมนักเรียน และ 3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีความประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนอย่างเต็มศักยภาพ โดยการบูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา พัฒนาตนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม วินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะ รวมถึงมีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

กระบวนการลูกเสือ คือ กระบวนการพัฒนาเยาวชน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรม ให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชนให้เป็นที่คนดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ให้สอดคล้องกับความมุ่งประสงค์หลักการ และวิธีการ ที่สำนักลูกเสือโลกได้กำหนดไว้ ว่าในปัจจุบันกระบวนการลูกเสือถือเป็นกระบวนการทางการศึกษาส่วนหนึ่ง ซึ่งมุ่งพัฒนาสมรรถภาพของบุคคลทั้งทางสมอง ร่างกาย จิตใจ และศีลธรรม เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความประพฤติดีงาม ไม่กระทำตนให้เป็นปัญหาต่อสังคม และดำรงชีวิตอย่างมีความหมายและสุขสบาย โดยมีหลักการอยู่ 5 ประการ ประกอบด้วย

1. มีศาสนาเป็นที่ยึดทางจิตใจ จงรักภักดีต่อศาสนาของตนเองนับถือ และพึงปฏิบัติศาสนกิจด้วยความจริงใจ
2. จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และประเทศชาติของตน พร้อมด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนสันติสุข และสันติภาพ ความเข้าใจที่ดีต่อกันและกัน และความร่วมมือซึ่งกันและกัน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับนานาชาติ
3. เข้าร่วมพัฒนาสังคม ยอมรับและให้ความเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่น และเพื่อนมนุษย์ทุกคน รวมทั้งธรรมชาติ และสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก
4. มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
5. ลูกเสือทุกคนต้องยึดมั่นในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ³⁷

---

³⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช พุทธศักราช 2551** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 27-28.

แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มีแนวทางการจัดกิจกรรมตามวิธีการทางลูกเสือ มีองค์ประกอบ 7 ประการ ประกอบด้วย

1. คำปฏิญาณและกฎ ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ลูกเสือทุกคนให้คำมั่นสัญญาว่าจะปฏิบัติตามกฎลูกเสือเป็นหลักในการปฏิบัติ ไม่ “ห้าม” ทำหรือ “บังคับให้ทำ” แต่ถ้าทำจะเกิดผลดี แก่ตนเองเป็นคนดี ได้รับการยกย่องเป็นผู้มีเกียรติเชื่อถือได้
2. เรียนรู้จากการกระทำ เป็นการพัฒนาส่วนบุคคล ความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของผลงานเกิดจากการกระทำของตนเอง ทำให้มีความรู้ที่ชัดเจน สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง และท้าทายความสามารถของตนเอง
3. ระบบหมู่ เป็นรากฐานอันแท้จริงของการลูกเสือ เป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกัน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการเรียนรู้การใช้ประชาธิปไตยเบื้องต้น
4. การใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ฝึกให้มีความเป็นหนึ่งเดียวในการเป็นสมาชิกลูกเสือ เนตรนารี โดยใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ได้แก่ เครื่องแบบ เครื่องหมาย การทำความเคารพ รหัส สัญญาช่วยให้ผู้เรียนตระหนักและภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือโลก เพราะลูกเสือเป็นองค์การที่มีสมาชิกมากที่สุดในโลก
5. การศึกษาธรรมชาติ สิ่งสำคัญของการลูกเสือ คือ ธรรมชาติ เป็นที่ปรารถนาอย่างยิ่งในการทำกิจกรรม ป่าเขา ชายทะเล พุ่มไม้ การปีนเขา การผจญภัย การบุกเบิก การอยู่ค่ายพักแรม การเดินทางไกล เป็นที่สนใจของเด็กทุกคน ถ้าขาดสิ่งเหล่านี้แล้วก็ไม่เรียกว่าการใช้ชีวิตแบบลูกเสือ
6. ความก้าวหน้าในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้เด็กทำ ต้องมีความก้าวหน้าและดึงดูดใจ สร้างให้เกิดความกระตือรือร้น การเล่นเกมที่สนุกสนาน การแข่งขันกันเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจและเป็น การจูงใจที่ดี
7. การสนับสนุนโดยผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เป็นผู้ชี้แนะหนทางที่ถูกต้อง เพื่อให้เขาเกิดความมั่นใจ เด็กต้องการให้ผู้ใหญ่ชี้แนะ ผู้ใหญ่ก็ต้องนำพาไปสู่หนทางที่ดี ให้ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและดีที่สุดจึงเป็นการร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย³⁸

³⁸ กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช พุทธศักราช 2551 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 29-30.

การประเมินกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

การประเมินกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกระบวนการทดสอบความสามารถและพัฒนาการด้านต่างๆ ของลูกเสือเนตรนารี ซึ่งนอกจากพิจารณาความรู้ตามทฤษฎีแล้วต้องพิจารณาด้านความประพฤติ พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นทักษะและการปฏิบัติต่างๆ ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายและการประเมินตามสภาพจริงซึ่งแยกการประเมินออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. กิจกรรมบังคับ เป็นการประเมินผลกิจกรรมตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การตัดสิน เลื่อนชั้นหรือจบหลักสูตรการประเมิน โดยการเข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด โดยมีการประเมินผลตลอดภาคเรียน/ปี โดยวิธีการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมการซักถาม การทดสอบภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยกำหนดผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
------	---------	---

ไม่ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
---------	---------	--

2. วิชาพิเศษ การประเมินผลวิชาพิเศษในแต่ละวิชา ใช้วิธีการทดสอบทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ³⁹

การแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

ตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ฉบับที่ 2) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ผู้บังคับบัญชาลูกเสือไว้ดังนี้

1. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ให้แต่งตั้งจากผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษานั้น ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนต้องได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ หรือวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ชั้นสูง หรือวุฒิบัตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือระดับผู้นำ ในกรณีไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมให้รักษาการตำแหน่งผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนไปก่อน และต้อง

³⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช พุทธศักราช 2551 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 32.

เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้ได้รับเครื่องหมายวุฒิต่างภายในสามปีนับ แต่วันที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

2. ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ มีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบแปดปีบริบูรณ์ รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือมีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ และต้องได้รับเครื่องหมายวุฒิต่างหรือได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ชั้นสูง

3. ผู้กำกับกองลูกเสือวิสามัญ มีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้เบื้องต้นเป็นอย่างต่ำ และต้องเข้ารับการฝึกอบรมให้ได้รับเครื่องหมายวุฒิต่าง ประเภทลูกเสือวิสามัญภายในสามปีนับ แต่วันที่ดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับกองลูกเสือวิสามัญ มีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบสามปีบริบูรณ์ และได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้เบื้องต้น

4. ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบสามปีบริบูรณ์ ได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้นเป็นอย่างต่ำ และต้องเข้ารับการฝึกอบรมให้ได้รับเครื่องหมายวุฒิต่าง ประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ภายในสามปีนับ แต่วันที่ดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบเอ็ดปีบริบูรณ์ และได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น

5. ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ มีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ชั้นความรู้เบื้องต้นเป็นอย่างต่ำ และต้องเข้ารับการฝึกอบรมให้ได้รับเครื่องหมายวุฒิต่าง ประเภทลูกเสือสามัญภายในสามปีนับ แต่วันที่ดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญมีอายุไม่น้อยกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ชั้นความรู้เบื้องต้น

6. ผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง มีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้นเป็นอย่างต่ำ และต้องเข้ารับการฝึกอบรมให้ได้รับเครื่องหมายวุฒิต่าง ประเภทลูกเสือสำรองภายในสามปีนับ แต่วันที่ดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรองมีอายุไม่น้อยกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น⁴⁰

⁴⁰ ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ฉบับที่ 2), "ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 137, ตอนพิเศษ 210 ง (23 กรกฎาคม 2563)." 50.

นโยบายของสภาลูกเสือไทย

จากแผนปฏิบัติการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2563 กล่าวว่า จากการประชุมสภาลูกเสือไทยประจำปี 2560 วันศุกร์ที่ 18 สิงหาคม 2560 ได้กำหนดนโยบายของสภาลูกเสือไทย 6 ข้อ ประกอบด้วย

1. เร่งพัฒนาคุณภาพลูกเสือทุกระดับทุกประเภทตลอดจนการจัดกิจกรรมลูกเสือให้เหมาะสมกับทุกระดับทุกประเภท
2. เร่งพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือและเครือข่ายให้ได้มาตรฐาน เกิดความเข้มแข็งสามารถปฏิบัติงานได้ทันทุกเหตุการณ์ และอาจพบทวนความรู้สร้างประสบการณ์เพิ่มเติมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
3. ยกย่องระดับกิจกรรมลูกเสือและค่ายลูกเสือให้ได้รับระดับสากล ด้วยการสำรวจตรวจสอบให้การลูกเสือทั่วประเทศเพื่อทำการปรับปรุงและพัฒนาค่ายลูกเสือและกิจการลูกเสือให้มีประสิทธิภาพที่สูงสุดจังหวัดละ 1 แห่ง
4. สร้างมูลค่าเพิ่มเติมให้กับทรัพย์สินและสิทธิประโยชน์ของลูกเสือด้วยการจัดให้มีระบบบริหารจัดการที่มีระบบรองรับ การปฏิบัติงานที่เป็นธรรมโปร่งใสตรวจสอบได้
5. พัฒนาระบบระเบียบวิธีการบริหารจัดการกิจการลูกเสือที่ดีมีคุณภาพและมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาล
6. สร้างพลังแผ่นดินในรูปแบบของจิตอาสาเพิ่มขึ้น เพื่อการพัฒนาสังคมไทยร่วมกันโดยใช้กระบวนการลูกเสือ⁴¹

ลูกเสือโลก

การลูกเสือเกิดขึ้นในประเทศอังกฤษเป็นแห่งแรกในโลก เมื่อ พ.ศ.2451 โดยพลโท ลอร์ด เบเดน เพาเวลล์ (Lord Baden Powell) หรือ B-P โดยมีเหตุจูงใจที่ตั้งกองลูกเสือขึ้นมาเนื่องจากท่านไปรับราชการทหารโดยไปรักษาเมืองมาฟิงคิง (Mafeking) อันเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษในสหภาพแอฟริกาใต้ ขณะนั้นเกิดสงครามขึ้นกับพวกบัวร์ (Boer) ในการผจญศึกใหญ่คราวนั้น ท่านได้ฝึกเด็กชั้นหน่วยหนึ่ง เพื่อช่วยราชการสงคราม เช่น เป็นผู้สื่อข่าว สอดแนม รักษาความสงบเรียบร้อยภายในรับใช้ในการงานต่างๆ เช่น ทำครัวเป็นต้น ปรากฏว่าได้ผลดีมาก เพราะเด็กที่ได้รับการฝึกเหล่านั้นสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเข้มแข็งว่องไว ได้ผลดีไม่แพ้ผู้ใหญ่และบางอย่างกลับทำได้ดีกว่าผู้ใหญ่เสียอีก

⁴¹ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, แผนปฏิบัติการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564, (2564), 21.

เมื่อท่านกลับจากราชการสงครามเมืองมาฟิซิงแล้ว ท่านได้ร่างโครงการอบรมเด็กขึ้น มีหลักการคล้ายลูกเสือในปัจจุบัน ต่อมาในปี พ.ศ. 2450 ท่านได้ทดลองตั้ง Boy Scout ขึ้นเป็นกองแรกที่ เกาะบราวน์ซี ไอแลนด์ (Brown Sea Island) โดยเกลี้ยกล่อมเด็กที่เที่ยวเตร่อยู่ในที่ต่างๆ มาอบรมแล้วท่านได้คอยคุมการฝึกตามโครงการด้วยตนเอง และได้ผลดีสมความมุ่งหมายทุกประการจึงทำให้เกิดความบังคาลใจ ในอันที่จะขยายกิจการให้กว้างขวางออกไปในวันข้างหน้า

ในปี พ.ศ. 2455 รัฐบาลอังกฤษได้ประกาศรับรองฐานะของลูกเสืออังกฤษเป็นทางการพร้อมกับออกกฎหมายคุ้มครองให้ด้วย จากนั้นการลูกเสืออังกฤษก็เจริญแพร่หลายออกไปเป็นลำดับมาคิพจน์ที่ท่านลอร์ด บาเดน เพาเวลล์ ได้ให้ไว้แก่ลูกเสือก็คือ BE PREPARED (จงเตรียมพร้อม) ต่อมาพลโท โรเบิร์ต เบเดน โปเอลล์ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็น บารอน ซึ่งบรรดาศักดิ์นี้พระราชทานโดย พระเจ้ายอร์จ ที่ 5 ในปี พ.ศ. 2472 ทำให้เขาเป็นสมาชิกสภาขุนนาง ซึ่งตามประเพณีของอังกฤษผู้ที่ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ ตั้งแต่บารอนขึ้นไป จะต้องมีชื่อสถานที่ต่อท้ายซึ่งเขาเลือกเอา กิลเวลล์ (Gil Well Park) ที่เป็นชื่อของศูนย์ฝึกลูกเสือผู้บังคับบัญชาลูกเสือนานาชาติ ทำให้เขาได้ชื่อตามบรรดาศักดิ์ว่า บารอน เบเดน โปเอลล์ แห่ง กิลเวลล์ แต่คนทั่วไปมักนิยมเรียก ลอร์ด เบเดน โปเอลล์ ในการชุมนุม Scout ครั้งแรกของโลกในปี พ.ศ. 2463 ที่ประชุมผู้แทน Scout จากประเทศต่างๆ ก็ประกาศให้เขาเป็นประมุขของ Scout ตลอดกาล และทุกคนเรียกท่านอย่างย่อๆว่า B-P

สำนักงานลูกเสือโลก จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 1922 ได้รวบรวมประเทศสมาชิก ที่ดำเนินการกิจการลูกเสือเข้าด้วยกัน ปัจจุบันการลูกเสือได้มีความการเจริญเติบโตก้าวหน้าและแพร่ขยายไปทั่วโลก ซึ่งมีสมาชิก กว่า 40 ล้านคน กว่า 171 ประเทศ ทั่วโลก โดยมีองค์การลูกเสือโลก (World Organization of the Scout Movement) จัดตั้งโดยสำนักงานลูกเสือโลก (World Scout Bureau) ตามที่ได้จดทะเบียนไว้ ส่วนสำนักงานเลขาธิการสำนักงานลูกเสือโลก (The Secretary General's Office) มี การทำหน้าที่ ดูแลการดำเนินงานของกลุ่มประเทศสมาชิก ต่างๆ ให้พัฒนาไปตามกรอบนโยบาย และแนวทางขององค์การลูกเสือโลกตามมติของที่ประชุมสมัชชาลูกเสือโลก (World Scout Conference) ซึ่งจัดให้มีขึ้นในทุก ๆ 3 ปี

ภารกิจของการลูกเสือ คือ การมีส่วนร่วมในการศึกษาของเยาวชน ผ่านระบบคุณค่าตามกฎของลูกเสือ และคำปฏิญาณของลูกเสือ ที่จะช่วยสร้างโลกที่ดีกว่า และร่วมมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์ในสังคม” ในการประชุมสมัชชาลูกเสือโลก ครั้งที่ 35 ณ เมืองเดอร์บัน ประเทศแอฟริกาใต้ เมื่อปีค.ศ. 1999 โดยมีวิสัยทัศน์ที่ว่า “ภายใน ปี พ.ศ. 2566 การลูกเสือจะต้องเป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชนทางการศึกษาชั้นนำของโลก อีกทั้ง ทำให้เด็กและเยาวชนกว่า 100 ล้านคน เติบโตเป็นพลเมืองที่มี

ความกระตือรือร้น (Active citizen) และ สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกตามค่านิยมร่วม
 แบ่งปันกันในชุมชน สังคมและระดับโลก⁴²

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความหมายของตัวอักษร“SCOUT” แต่ละตัวไว้ในคู่มือส่งเสริม
 และพัฒนากิจกรรมลูกเสือทักษะชีวิตในสถานศึกษา ประเภทลูกเสือสามัญไว้ว่า ดังนี้

S	ย่อมาจาก	SINCERITY	แปลว่า	ความจริงใจ
C	ย่อมาจาก	COURTESY	แปลว่า	ความสุภาพอ่อนโยน
O	ย่อมาจาก	OBEDIENCE	แปลว่า	ความเชื่อฟัง
U	ย่อมาจาก	UNITY	แปลว่า	ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว
T	ย่อมาจาก	THRIFTY	แปลว่า	ความมัธยัสถ์ ⁴³

ลูกเสือไทย

การกำเนิดลูกเสือไทยภายหลังกิจการลูกเสือโลกได้ถือกำเนิดขึ้นในประเทศอังกฤษทาง
 ประเทศไทยได้ก่อตั้งการลูกเสือตามขึ้นมาด้วย เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคมพุทธศักราช 2454 โดย
 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพระผู้พระราชทานกำเนิดด้วยพระองค์เอง จึงนับว่าเป็น
 การก่อกำเนิดกิจการลูกเสือของประเทศไทยขึ้นมาทั้งนี้ นับว่าประเทศไทยเป็นประเทศลำดับที่ห้า ที่ได้
 มีกิจการลูกเสือขึ้นในโลก

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ก้าวทันต่อโลกเป็นอย่างดี
 ยิ่ง เกี่ยวกับเรื่องเสือป่าและลูกเสือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงริเริ่มดำเนินการในเรื่องนี้มา
 ตั้งแต่ก่อนเสวยราชย์ ครั้นยังทรงดำรงพระราชอิสริยยศเป็นสยามมกุฎราชกุมารได้ทรงให้มีการเล่น
 ซ้อมรบหลายครั้ง เมื่อเสด็จขึ้นครองราชสมบัติการเล่นซ้อมรบที่ว่านี้ก็ได้แปรสภาพมาเป็นเสือป่าทันที
 แล้วไม่ช้าลูกเสือก็เกิดตามมาเป็นลำดับ ซึ่งการทั้งนี้ก็ได้เคยมีพระราชปรารภมาแล้ว แต่เมื่อแรกตั้งกอง
 เสือป่าว่า“ ได้คิดมานานแล้วการเช่นนี้จะเกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วนที่ไหนเลยจะจัดให้สำเร็จตลอดไป
 ได้ มิใช่แต่เพียงคิดแค่นั้น ทั้งได้ทดลองฝึกหัดมากกว่า 3 ปี” และอีกตอนหนึ่งทรงกล่าวว่า “สิ่งใดที่ไม่
 แน่ใจว่าจะทำไปให้สำเร็จให้ได้จริงๆ ก็ไม่อยากจะขยายออกมาให้เป็นการใหญ่”

⁴² "สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, การลูกเสือโลก, เข้าถึงเมื่อ 7 กันยายน 2564, เข้าถึงได้
 จาก <http://www.scoutthailand.org..>"

⁴³ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือทักษะ
 ชีวิตในสถานศึกษา ประเภทลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
 สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2562), 50.

ดังนั้นจึงทำให้น่าเชื่อว่าพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวอาจจะได้ทรงพระราชดำริในเรื่องนี้ไว้ก่อนท่านลอร์ด เบเดน เพาเวลล์ เสียอีกก็เป็นได้ แต่หากโอกาสยังไม่อำนวยให้ได้ทรงทำเป็นการใหญ่และจริงจังออกมาเท่าที่นั้นจนกระทั่งได้ทรงก้าวขึ้นสู่ราชบัลลังก์

พระราชปรารภในการจัดตั้งกองลูกเสือในการก่อตั้งกองลูกเสือพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปรารภว่า “ กองเสือป่าได้ตั้งขึ้นเป็นหลักฐานแล้วพอจะเป็นที่หวังได้ว่าจะ เป็นผลดีตามพระราชประสงค์ แต่ผู้ที่จะเป็นเสือป่านั้นต้องเป็นผู้ที่นับว่าเป็นผู้ใหญ่แล้วฝ่ายเด็กชายที่ยังอยู่ในปฐมวัยก็เป็นผู้ที่สมควรจะได้รับความฝึกฝนทั้งในส่วนร่างกายและในจิตใจให้มีความรู้ในทางเสือป่าเพื่อว่าเมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นแล้วจะได้รู้จักหน้าที่ผู้ชายไทยทุกคนจะประพฤติตนให้เกิดประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองอันเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของตนตั้งแต่ยังเยาว์ เปรียบเสมือนไม้ที่ยังอ่อนจะตัดให้เป็นรูปร่างอย่างไรก็เป็นไปง่ายและงดงาม แต่หากรอไว้จนแก่ครั้งจะตัดก็ต้องเข้าไฟและมักจะหักได้ในขณะตัด ดังนี้ฉันใดสันดานคนก็ฉันนั้น ” ต่อมาในคราวงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษกสมโภช พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสแก่ประชาชนมีความตอนหนึ่งกล่าวถึงเรื่องพระราชประสงค์ในการก่อตั้งกองลูกเสือป่าและลูกเสือว่า “ การใด ๆ ที่เราได้เริ่มจัดขึ้นแล้วและซึ่งจะได้จัดขึ้นอีกต่อไปก็ล้วนทำไปด้วยความมุ่งหมายที่จะให้เป็นประโยชน์อันจะนำความเจริญมาสู่ชาติอย่างน้อยก็เพียงไม่ต้องอายเพื่อนบ้านเช่นการก่อตั้งกองเสือป่าขึ้นก็โดยมุ่งหมายที่จะให้คนไทยทั่วกันรู้สึกถึงความจงรักภักดีต่อผู้ดำรงรัฐสีมาอาณาจักรโดยต้องตามนิติธรรมประเพณี ประการ 1 ความรักชาติรักบ้านเมืองและนับถือพระศาสนา ประการ 2 ความสามัคคีในคณะและไม่ทำลายซึ่งกันและกัน ประการ 3 ซึ่งทั้ง 3 ประการนี้เป็นพื้นฐานแห่งความมั่นคงจะทำให้ชาติเราดำรงอยู่เป็นไทยได้สมนามมิให้เสียที่ที่บรรพบุรุษของเราทั้งหลายได้สู้ก่อสร้างปลูกฝังชาติเราไว้ในแคว้นแคว้นแดนสยามนี้การที่ได้คิดจัดให้มีการลูกเสือขึ้นก็ด้วยความปรารถนาที่จะให้เด็กไทยได้ศึกษาและจดจำข้อสำคัญทั้ง 3 ประการอันกล่าวมาแล้วนั้นได้ฝังมั่นอยู่ในดวงจิตต์ตั้งแต่ยังมีอายุอยู่ในประถมวัย เพื่อว่าเมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นแล้วจะได้คงรู้สึกเช่นนั้นจนตลอดชีวิตและจะตั้งจิตต์ประพฤติตนเป็นไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินอันประเสริฐมิให้เสียที่ที่กำเนิดมาในชาติไทยและจะได้ตั้งใจไว้ชื่อในโลกนี้ให้มีผู้นับหน้าถือตาและให้เขาทั้งหลายเห็นปรากฏว่าชาติเราเป็นชาติที่ยังไม่ตายยังจะถาวรและจำเจริญยิ่งขึ้นไปทุกวัน ”⁴⁴

สมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อครั้งมหาสงครามโลกครั้งที่สองสงบลง ทำให้กิจการลูกเสือในประเทศสงบไป พระองค์ท่านจึงมีความประสงค์ที่จะฟื้นฟูกิจการลูกเสือหลังจากได้มีการชะงักไปชั่วระยะหนึ่ง โดยที่ลูกเสือได้สลายตัวไปพร้อมกับองค์การยุวชนแห่งชาติเมื่อปีพุทธศักราช 2486 พอถึงปีพุทธศักราช 2490 กิจการลูกเสือได้ถูกรื้อฟื้นให้คืนคงสถานะเดิม

⁴⁴ คณะลูกเสือแห่งชาติ, 100 ปีการลูกเสือไทย (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, 2555), 14-16.

ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งเป็นผลให้การลูกเสือในประเทศไทยได้เริ่มต้นเคลื่อนไหวเข้มแข็งขึ้นมาใหม่ พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัยในการลูกเสือทั้งลูกเสือสากลและลูกเสือชาวบ้านทรงเข้าพระราชหฤทัยในหลักจิตวิทยาพฤติกรรมมนุษย์และจิตวิทยาสังคมอย่างลึกซึ้งทรงเล็งเห็นว่ากิจกรรมลูกเสือนั้นสามารถพัฒนาคนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม เพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติได้อย่างดียิ่งพระองค์ทรงให้กำลังใจและส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือทุกชนิดมาโดยตลอดทรงเป็นองค์ประธานในงานลูกเสือแห่งชาติโดยทรงเครื่องแบบลูกเสือชุดฝึก (พระสนับเพลาขาสั้น) พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณกำหนดให้วันที่ 1 กรกฎาคมของทุกๆปีเป็นวันเฉลิมฉลองวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติพระราชทานให้มีลูกเสือชาวบ้าน โดยที่พระองค์ทรงเล็งเห็นว่าประชาชนชาวบ้านที่ไม่มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนหรือเว้นว่างจากการเรียนควรได้เข้าร่วมกิจกรรมที่แสดงถึงความรัก ความสามัคคี การอาสาป้องกันชาติโดยใช้กิจกรรมลูกเสือเป็นสื่อเพราะกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่พัฒนาทั้งสุขภาพร่างกายจิตใจและสังคมได้เป็นอย่างดี⁴⁵

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ได้กำหนดว่าคณะลูกเสือแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการพัฒนาลูกเสือทั้งกาย สติปัญญา จิตใจ ศิลธรรม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบอีกทั้งสามารถช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติตามดังมีแนวทางต่อไปนี้

1. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง
2. ให้มีความซื่อสัตย์สุจริตเกิดความ มีระเบียบวินัยและความเห็นใจผู้อื่น
3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนกิจกรรมต่าง ๆ ตามเหมาะสม
5. ให้รู้จักรักษาส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ

มาตรา 9 ให้กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมและสนับสนุนงานของคณะลูกเสือแห่งชาติ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือจังหวัด สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง⁴⁶

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน, 18.

⁴⁶ “พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125, ตอนที่ 42 ก (4 มีนาคม 2551), 93-94.

ลูกเสือจังหวัด

มาตรา 28 ในแต่ละจังหวัด ให้จัดระเบียบการปกครองลูกเสือตามเขตจังหวัดสำหรับการจัดระเบียบการปกครองลูกเสือในกรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งเป็นรูปแบบพิเศษให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 31 คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตจังหวัดดังต่อไปนี้

1. ควบคุมดูแลกิจการลูกเสือให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของทางราชการและคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
2. ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของกิจการลูกเสือ
3. สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ
4. ควบคุมดูแลทรัพย์สินในกิจการของลูกเสือจังหวัด
5. พิจารณาคำขอการจัดตั้งค่ายลูกเสือตามมาตรา 32
6. พิจารณารายงานประจำปีของสำนักงานลูกเสือจังหวัด
7. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี
8. ให้คำแนะนำผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาในการปฏิบัติงานลูกเสือ
9. จัดให้มีทะเบียนและสถิติต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินกิจการลูกเสือ
10. ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ เพื่อความเหมาะสมแก่การปกครองในจังหวัดซึ่งจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของทางราชการและคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
11. จัดทำรายงานประจำปีและรายงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการลูกเสือในจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
12. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดมอบหมาย
13. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติมอบหมาย

มาตรา 32 การจัดตั้งค่ายลูกเสือในจังหวัดใดต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด และให้คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดรายงานต่อคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ทราบ⁴⁷

⁴⁷ เรื่องเดียวกัน, 100-101.

ลูกเสือเขตพื้นที่

มาตรา 35 ให้มีสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการบริหารงานลูกเสือในเขตพื้นที่การศึกษานั้น

มาตรา 38 ให้คณะกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ภายในเขตพื้นที่การศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ควบคุมดูแลกิจการลูกเสือให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของทางราชการและคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของกิจการลูกเสือ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมลูกเสือทั้งในและนอกสถานศึกษา
4. ควบคุมดูแลทรัพย์สินในกิจการของลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา
5. พิจารณารายงานประจำปีของสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาและรายงานให้คณะกรรมการลูกเสือจังหวัดทราบ
6. ให้ความเห็นชอบในแผนปฏิบัติการประจำปี
7. ให้คำแนะนำแก่ผู้อำนวยการสถานศึกษาในการปฏิบัติงานหรือจัดกิจกรรมลูกเสือ
8. จัดให้มีทะเบียนและสถิติต่างๆ เกี่ยวกับลูกเสือ
9. กำกับดูแล สนับสนุนและส่งเสริมกิจการลูกเสือชาวบ้านในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ เพื่อความเหมาะสมแก่การปกครองในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะต้องไม่ขัดแย้งกับกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของทางราชการและคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ⁴⁸

ตำแหน่งทางลูกเสือ

ตำแหน่งทางลูกเสือ ตามมาตรา 45 ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการใหญ่
2. รองผู้อำนวยการใหญ่
3. ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่
4. ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด
5. รองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด
6. ผู้ช่วยผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด
7. ผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา

⁴⁸ เรื่องเดียวกัน, 103.

8. รองผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา
9. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
10. รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
11. ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
12. รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
13. ผู้กำกับกองลูกเสือ
14. รองผู้กำกับกองลูกเสือ
15. นายหมู่ลูกเสือ
16. รองนายหมู่ลูกเสือ⁴⁹

การลงโทษทางลูกเสือ

มาตรา 69 ผู้ใดแต่งเครื่องแบบลูกเสือ หรือประดับเครื่องหมายลูกเสือโดยไม่มีสิทธิ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ หรือแต่งกายเลียนแบบหรือประดับเครื่องหมายเพื่อให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าตนเป็นลูกเสือหรือบุคลากรทางการลูกเสือ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 70 ผู้ใดทำปลอมเข็มลูกเสือสมนาคุณ หรือเข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ด้วยวิธีใดๆ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁵⁰

ประเภทของลูกเสือเนตรนารี

1. ลูกเสือสำรอง ประเทศไทยได้จัดตั้งกองลูกเสือสำรองขึ้นเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2507 ลูกเสือสำรองและเนตรนารีสำรองคือเด็กชายและเด็กหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 8 – 11 ปีที่สมัครเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้รู้จักปรับตนเองให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยฉลาดว่องไวเป็นนักสอดแนมและเชื่อฟังหัวหน้า มีการเข้าร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

ลูกเสือสำรองและเนตรนารีสำรองหมู่หนึ่งมีจำนวน 4 – 6 คนซึ่งรวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ด้วยการเข้าแถวของลูกเสือสำรองและเนตรนารีสำรองแต่ละหมู่ให้นายหมู่ยืนเป็นคนแรกแล้วให้

⁴⁹ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือทักษะชีวิตในสถานศึกษา ประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2562), 25-26.

⁵⁰ “พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551” **ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125, ตอนที่ 42 ก** (4 มีนาคม 2551), 113.

สมาชิกหมู่เข้าแถวเรียงหน้ากระดานไปทางด้านซ้ายของนายหมู่โดยให้รองนายหมู่ ยืนเป็นคนสุดท้าย ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกิจกรรมลูกเสือสำรองหลักสูตรลูกเสือสำรอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) ให้ หมายความว่ารวมถึงเนตรนารีสำรองด้วยเพราะใช้หลักสูตรและพิธีการเดียวกันกับลูกเสือสำรอง⁵¹

2. ลูกเสือสามัญ ลูกเสือ และเนตรนารีสามัญ เด็กมีอายุได้ ระหว่าง 11-17 ปี และเรียนอยู่ใน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จึงเลื่อนชั้นจากลูกเสือสำรองมาเป็นลูกเสือสามัญ⁵²

3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ บทบาทของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผู้สมัครเข้าเป็นลูกเสือสามัญรุ่น ใหญ่ต้องมีอายุระหว่าง 14 – 18 ปีหรือกำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โดยไม่จำเป็นต้องเคยเป็น ลูกเสือมาก่อน นักเรียนหญิงที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ให้เรียกว่าเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใช้การฝึกอบรมและกิจกรรมเป็นระบบหมู่ ฝึกให้มีความรับผิดชอบสูงขึ้น เป็นผู้ผู้นำในระบอบประชาธิปไตย ฝึกการใช้ชีวิตกลางแจ้ง การผจญภัย ทักษะลูกเสือฝึกอบรมความรู้ พื้นฐานทางวิชาชีพตามที่ถนัด รวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์ โดยมุ่งพัฒนาลูกเสือซึ่งอยู่ในวัยรุ่นดังนี้

3.1 พัฒนาความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และความคิดสร้างสรรค์ ให้เป็นผู้รู้จักใช้เหตุผล สังเกต และสืบค้นข้อมูลความเป็นจริง และรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ตลอดจนมี แนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์

3.2 พัฒนาความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาพูดและภาษาท่าทาง

3.3 กล้าแสดงออกรักษาสิทธิของตนเองยอมรับสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่นซึ่งเป็น รากฐานของประชาธิปไตย

3.4 แสวงหาเอกลักษณ์ที่ดีของตนเอง⁵³

4. ลูกเสือวิสามัญ บทบาทของลูกเสือวิสามัญ การที่จะสมัครเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญได้นั้น จะต้องมีอายุ 16 – 25 ปีหรือกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอาชีวศึกษา หรือ ระดับอุดมศึกษาโดยผู้สมัครเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญจะเคยเป็นลูกเสือ หรือไม่เคยเป็นมาก่อนเลยก็ได้ โดยเฉพาะเยาวชนที่เป็นสตรีจะสมัครเป็นเนตรนารีวิสามัญ หรือเป็นลูกเสือวิสามัญได้

⁵¹ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือทักษะ ชีวิตในสถานศึกษา ประเภทลูกเสือสำรอง และดวงดาวที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1** (กรุงเทพฯ: โรง พิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2562), 37.

⁵² "สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, **ประเภทของลูกเสือเนตรนารี**, เข้าถึงเมื่อ 7 กันยายน 2564, เข้าถึงได้จาก <http://www.scoutthailand.org..>"

⁵³ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือทักษะ ชีวิตในสถานศึกษา ประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2562), 27.

ลูกเสือวิสามัญเป็นลูกเสือรุ่นโตที่สุดในจำนวนลูกเสือ 4 ประเภทตามจุดมุ่งหมายของกิจการลูกเสือวิสามัญเน้นให้ลูกเสือวิสามัญใช้ชีวิตกลางแจ้งศึกษาด้านการอาชีพและให้บริการแก่ผู้อื่นโดยมีคติพจน์ว่า “บริการ” (Service) ดังนั้นการบริการเป็นเสมือนหัวใจของการเป็นลูกเสือวิสามัญลูกเสือวิสามัญจะต้องยึดมั่นการบริการด้วยความเสียสละและให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมให้มากที่สุด

การบริการในความหมายของลูกเสือไม่ได้หมายถึงเป็นผู้รับใช้ หรือคนงานอย่างที่บ้านคนเข้าใจการบริการในความหมายของลูกเสือวิสามัญนั้น ประสงค์ที่จะอบรมบ่มนิสัยและจิตใจให้ลูกเสือวิสามัญรู้จักเสียสละ ช่วยเหลือ และบำเพ็ญประโยชน์แก่ผู้อื่น และสังคมเป็นการสร้างนิสัยให้ลูกเสือวิสามัญไม่เห็นแก่ตัว พร้อมทั้งจะเสียสละประโยชน์ส่วนตนให้บริการแก่บุคคลอื่นหรือชุมชนที่อาศัยอยู่ ได้รู้จักหาความรู้และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อไปในอนาคต เมื่อลูกเสือวิสามัญเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะสามารถประกอบอาชีพอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขเพราะรู้จักเสียสละไม่เอารอดเอาเปรียบคนอื่น⁵⁴

แบบพิมพ์ลูกเสือ

1. แบบ ลส.1 คือ คำร้องขอจัดตั้งกลุ่มลูกเสือหรือกองลูกเสือ
2. แบบ ลส.2 คือ ใบสมัครขอเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ
3. แบบ ลส.3 คือ ใบสมัครเข้าเป็นลูกเสือ
4. แบบ ลส.4 คือ ใบโอนกองลูกเสือ
5. แบบ ลส.5 คือ รายงานการลูกเสือประจำปี
6. แบบ ลส.6 คือ ทะเบียนลูกเสือสำรอง
7. แบบ ลส.7 คือ ทะเบียนกองลูกเสือสามัญ
8. แบบ ลส.8 คือ ทะเบียนกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
9. แบบ ลส.9 คือ ทะเบียนกองลูกเสือวิสามัญ
10. แบบ ลส.10 คือ รายงานการเงินลูกเสือ
11. แบบ ลส.11 คือ ใบตั้งกลุ่มลูกเสือ
12. แบบ ลส.12 คือ ใบตั้งกองลูกเสือ
13. แบบ ลส.13 คือ ใบตั้งผู้บังคับบัญชา ผู้ตรวจการ กรรมการลูกเสือ

⁵⁴ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือทักษะชีวิตในสถานศึกษา ประเภทลูกเสือวิสามัญ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2562), 28.

14. แบบ ลส.14 คือ ใบสำคัญคู่กับเข็มลูกเสือสมนาคุณ
15. แบบ ลส.15 คือ บัตรประจำตัวลูกเสือสำรอง
16. แบบ ลส.16 คือ บัตรประจำตัวลูกเสือสามัญ
17. แบบ ลส.17 คือ บัตรประจำตัวลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
18. แบบ ลส.18 คือ บัตรประจำตัวลูกเสือวิสามัญ
19. แบบ ลส.19 คือ ใบเสร็จรับเงินค่าบำรุงลูกเสือ⁵⁵

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือ

สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน ได้ดำเนินการพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณภาพคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษา ซึ่งมีคุณค่าต่อการพัฒนากิจการลูกเสือ

เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินผลกิจการลูกเสือ เป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหาและพัฒนางานลูกเสือในสถานศึกษานั้นๆ พร้อมทั้งเป็นแนวทางชี้ให้เห็นถึงสาระสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ที่เป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรได้พิจารณาดำเนินการเพื่อให้การพัฒนากิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านลูกเสือ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ลูกเสือเกิดการสร้างมีระเบียบวินัย มีความสนใจ มีความสนุกสนาน เกิดความภูมิใจ มีความตระหนักมองเห็นคุณค่า และเกิดความสุขในการเป็นลูกเสือ อีกทั้งได้เรียนรู้หรือมีทักษะด้านลูกเสือสัญลักษณ์ สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของลูกเสือ โรงเรียน สังคมและการทำความดีประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ ความสนุกสนาน มีความภูมิใจและมีความสุขในการได้เป็นลูกเสือ สามารถปฏิบัติทักษะสัญลักษณ์ตามประเภท เรียนรู้และปฏิบัติตามกิจกรรมตามเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ประพฤติปฏิบัติตนโดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม ตามคำปฏิญาณกฎของลูกเสือ และยึดหลักธรรมคำสอนของศาสนา และทำกิจกรรม ช่วยเหลืองานสถานศึกษา งานบ้าน รวมถึงเคารพเชื่อฟังบิดามารดา และครูอาจารย์ ร่วมกระทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิด ความรักใคร่สามัคคี ระหว่างคนในชาติและ ลูกเสือทั้งภายในและภายนอกประเทศ

---

⁵⁵ "กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สพป.ตาก เขต 2, แบบพิมพ์ลูกเสือ, เข้าถึงเมื่อ 7 กันยายน 2564, เข้าถึงได้จาก [http://www. pepgtakesa2.com..](http://www.pepgtakesa2.com..)"

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ลูกเสือช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน ประเทศชาติบ้านเมืองและสังคมโลก พัฒนาสิ่งแวดล้อม ร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติ แก้ปัญหาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับสถาบัน ชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และสังคมโลก

2. องค์ประกอบด้านผู้บริหาร

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้บริหารพัฒนาตนเองทางด้านลูกเสือ มีอุดมการณ์ และวิสัยทัศน์ในกิจการลูกเสือ มีความสนใจในการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ เพื่อเพิ่มและพัฒนาทักษะทางลูกเสือ รวมไปถึงการเข้าร่วมอบรม เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้บริหารมีการบริหาร ที่การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา นโยบาย และระบบบริหารจัดการลูกเสือ มีการส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรลูกเสือด้วยการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ที่ส่งเสริมการจัดมวลกิจกรรม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมลูกเสือ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้บริหารร่วมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ให้การช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน ประเทศชาติบ้านเมืองและสังคมโลก ร่วมให้การบริการแก่ชุมชน ร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและช่วยเหลือรวมถึงให้บริการบุพการี และบุคคลทุพพลภาพ หรือการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล คอยส่งเสริมให้มีการนำทรัพยากรของชุมชนมาพัฒนากิจการลูกเสือของสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ วัฒนธรรมและสังคมโลก

3. องค์ประกอบด้านผู้กำกับลูกเสือ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้กำกับลูกเสือพัฒนาตนเองให้มีอุดมการณ์ และวิสัยทัศน์ ทางด้านลูกเสือ มีความสนใจในการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มคุณวุฒิและเพิ่มทักษะทางลูกเสือ เพื่อพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าทางวิทยฐานะในวิชาชีพทางลูกเสือ ผ่านการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ในการร่วมพัฒนากิจการลูกเสือ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้กำกับลูกเสือวางแผนและจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยมีการจัดแผนการ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ลูกเสือ และจัดฝึกอบรมตามวัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการหรือหลักสูตรช่วยเหลือและร่วมจัดกิจกรรมภายนอกสถานศึกษา อีกทั้งมีการนำทรัพยากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดมวลกิจกรรม ทำการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนา รูปแบบ รวมถึงค้นหาวิธีการและมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาพัฒนาการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้กำกับลูกเสือมีการบริหารงานในกองลูกเสือ โดยดำเนินงานเอกสาร ธุรการ ระเบียบการเงิน บัญชีและการเก็บเงินค่าบำรุงลูกเสือตามระเบียบ และดำเนินการจัดตั้งและพัฒนา หมู่ กอง กลุ่ม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ รวมทั้งการจัดทำรายงานและประชาสัมพันธ์กิจการลูกเสือ

บริหารจัดการเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆที่ใช้ในงานกิจการลูกเสือ

4. องค์ประกอบด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการจัดกิจกรรมสัญลักษณ์ลูกเสือ โดยฝึกอบรม ให้ความรู้ และทักษะด้านระเบียบวินัย ประกอบพิธีต่างๆทางลูกเสือ ตามเนื้อหาสาระตามหลักสูตร จัดกิจกรรมเดินทางไกล การอยู่ค่ายพักแรม ตรงตามวัตถุประสงค์วิธีการทางลูกเสือ รวมถึงการฝึกทักษะลูกเสือตามประเภท ให้นำความรู้ไปใช้ช่วยตนเองและผู้อื่น มีการฝึกอบรมเพื่อรับเครื่องหมายหลักสูตรวิชาพิเศษ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการจัดกิจกรรมตามคำปฏิญาณและกฎ จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมคำปฏิญาณ กฎของลูกเสือ และหลักธรรมคำสอนของศาสนา มีกิจกรรมฝึกอบรมให้ลูกเสือได้เรียนรู้การช่วยเหลือครอบครัว สถานศึกษา ครู อาจารย์ หรือผู้บังคับบัญชา และมีส่วนร่วมกระทำกิจกรรมเกี่ยวกับงานของชาติ วัฒนธรรม ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหา ส่งเสริมสุขภาพกายใจเพื่อการช่วยเหลือแก้ปัญหาอุบัติเหตุ อุบัติภัย จัดกิจกรรมให้บริการชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางด้านศาสนาและวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมที่มีส่วนร่วมในงานของประเทศไทย สถาบันพระมหากษัตริย์ ที่จะเป็นกำลังในการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศไทย รวมทั้งการฝึกวิชาพิเศษเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในสถาบันทหาร และสถาบันตำรวจ⁵⁶

จากข้อมูลทีกล่าวมาทั้งหมด จะเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานกิจการลูกเสือ ซึ่งผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษามีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานกิจการลูกเสือ ที่จะพัฒนาจัดกิจกรรมลูกเสือให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการของกิจการลูกเสือ เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นคนดีของชาติ และมีสมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยจำเป็นต้องมีการประเมินผลตามเกณฑ์การประเมินในด้านต่างๆ ของสำนักลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

⁵⁶ สำนักลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: สกสศ. ลาตพรวัว, 2551), 2-16.

ข้อมูลพื้นฐานศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดรวมสถานศึกษาพื้นที่ใกล้เคียงกัน ตามความเหมาะสมและความจำเป็น โดยให้มีปัจจัยการบริหารร่วมกันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษา

โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้แบ่งกลุ่มโรงเรียนได้ทั้งหมด 14 ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา ได้แก่

1. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาเมือง 1 (บ่อนอก)
2. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาเมือง 2 (อ่าวน้อย)
3. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาเมือง 3 (ประจวบ เกาะหลัก)
4. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาเมือง 4 (คลองวาฬ ห้วยทราย)
5. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 1 (ห้วยยาง แสงอรุณ)
6. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 2 (ทับสะแก เขาล้าน)
7. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง)
8. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพาน 1 (ชัยเกษม)
9. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพาน 2 (ธงชัย กำเนิดพลอย)
10. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพาน 3 (แม่รำพึง พงศ์ประศาสน์)
11. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพาน 4 (ร้อนทอง ทองมงคล)
12. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 1 (ข้างแรก บางสะพาน)
13. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 2 (ปากแพรก ทรายทอง)
14. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช)⁵⁷

กลุ่มศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) ประกอบด้วยโรงเรียนทั้งสิ้น 4 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนบ้านไชยราช 2) โรงเรียนบ้านทองอินทร์ 3) โรงเรียนบ้านบางเจริญ และ 4) โรงเรียนบ้านข้างเผือก

⁵⁷สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, เรื่องการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาระดับกลุ่มโรงเรียน, (2564).

ตารางที่ 1 จำนวนบุคลากรทางการศึกษาศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ที่	โรงเรียน	จำนวน								รวม
		ผู้อำนวยการโรงเรียน	ครูชำนาญการพิเศษ	ครูชำนาญการ	ครู	ครูผู้ช่วย	พนักงานราชการ	ครูอัตราจ้าง	ธุรการ	
1	โรงเรียนบ้านไชยราช	1	5	3	9	3	1	-	1	23
2	โรงเรียนบ้านทองอินทร์	1	1	2	9	1	-	2	1	17
3	โรงเรียนบ้านบางเจริญ	1	-	5	6	6	1	7	1	27
4	โรงเรียนบ้านช้างเผือก	1	2	2	2	1	-	2	1	11
รวม		4	8	12	26	11	2	11	4	78

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนแยกตามโรงเรียนของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

โรงเรียน	จำนวนนักเรียนแยกระดับชั้น												รวม
	อนุบาล			ประถมศึกษา						มัธยมศึกษา			
	1	2	3	1	2	3	4	5	6	1	2	3	
โรงเรียนบ้านไชยราช	-	41	48	43	51	53	51	46	47	56	50	44	530
โรงเรียนบ้านทองอินทร์	9	18	22	19	19	14	22	21	23	17	15	21	220
โรงเรียนบ้านบางเจริญ	-	43	35	46	54	50	37	34	32	21	43	27	422
โรงเรียนบ้านช้างเผือก	-	30	29	25	26	28	27	21	27	-	-	-	213

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เนตรดาว ปาลรัตน์ ได้ศึกษา การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรีจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า 1. การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 กิจกรรม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ ด้านการรายงานกิจการลูกเสือในรอบปีการบังคับบัญชาลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือ และด้านการจัดตั้งกองลูกเสือ ด้านผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และด้านกลุ่มลูกเสือ 2. การเปรียบเทียบการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรีจังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ และวุฒิทางลูกเสือ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป สำหรับปัญหาด้านการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานีด้านการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือส่วนใหญ่สาเหตุมาจาก ผู้บริหารขาดความรู้และความเข้าใจ หรือทักษะและประสบการณ์ในการบริหารงานตามวัฏจักรคุณภาพของเดมมิง (Deming) ในด้านการวางแผน การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือทั้ง 5 กิจกรรม ผู้บริหารให้ความสำคัญน้อยขาดการศึกษา นโยบาย จุดมุ่งหมายและสภาพปัญหาตลอดจนความต้องการของชุมชน เพื่อได้ข้อมูลในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ให้ข้อมูล สอดคล้องกับสภาพจริง อีกทั้งขาดข้อมูลสารสนเทศการวิเคราะห์รวบรวม จุดเด่น จุดด้อยในการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อหาแนวทางส่งเสริมปรับปรุงและพัฒนาให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน ทั้งนี้ ปัญหาจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ที่เกิดขึ้นได้สร้างความหวาดกลัวให้กับนักเรียน คณะครู และผู้บริหาร ซึ่งเป็นปัญหาส่วนหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือมีอุปสรรคในการบริหารงานตามวัฏจักรคุณภาพของเดมมิง (Deming) ที่กำหนดไว้ด้วยคุณภาพ ไม่บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551⁵⁸

⁵⁸เนตรดาว ปาลรัตน์, "การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรีจังหวัดปัตตานี" (วิทยานิพนธ์, ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2556). บทคัดย่อ.

ชูชาติ สกุนาศีรี ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนบ้านแม่ต๋อม อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผลจากการศึกษาพบว่า ระดับคุณภาพการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนบ้านแม่ต๋อม ด้านลูกเสือในภาพรวมอยู่ในระดับดี ปัญหาการบริหารงานด้านลูกเสือคือการสร้างความสัมพันธ์กับลูกเสืออื่นทั้งในและนอกประเทศโดยเทคโนโลยีทางการสื่อสาร ข้อเสนอแนะคือ ลูกเสือควรชวนช่วยหาความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองให้มาก เท่าที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้านผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับดี ปัญหาด้านผู้บริหารคือผู้บริหารไม่มีการจัดทำปฏิทิน นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ ข้อเสนอแนะคือผู้บริหารควรมีการจัดทำปฏิทินนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือในภาพรวมอยู่ในระดับดี ปัญหาการบริหารงานผู้กำกับลูกเสือคือผู้กำกับลูกเสือไม่ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินของกองลูกเสืออย่างถูกต้อง เป็นปัจจุบัน ข้อเสนอแนะคือผู้กำกับลูกเสือควรดำเนินการเกี่ยวกับการเงินของกองลูกเสืออย่างถูกต้องเป็นปัจจุบัน ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือในภาพรวมอยู่ในระดับดี ปัญหาการบริหารงาน ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือคือ ไม่ได้ดำเนินการทดสอบเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติและความสนใจของลูกเสือ ข้อเสนอแนะคือควรมีการดำเนินการทดสอบลูกเสือเพื่อขอรับเครื่องหมายวิชาพิเศษของลูกเสือ⁵⁹

ชูชาติ เต่าสุวรรณ ได้ทำการศึกษา รูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนนทบุรี ผลจากการศึกษาพบว่า 1. ความคิดเห็นของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เกี่ยวกับสภาพการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนนทบุรีอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการดำเนินงาน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านโครงสร้างการบริหารงาน และด้านการบริหารบุคลากร ตามลำดับ 2. รูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนนทบุรีประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) องค์กรที่มีชีวิตชีวา (Organic Organization) เป็นการจัดวางโครงสร้างการบริหารกิจกรรมลูกเสือเน้นรูปแบบองค์กรให้เหมาะสม โดยจัดมีสำนักงานลูกเสืออำเภอและองค์คณะบุคคล ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่เต็มรูปแบบ เพื่อทำให้เกิดความคล่องตัวในการ บริหารกิจการลูกเสือ 2) การมีส่วนร่วมวางแผนงาน (Participation plan) มีการส่งเสริมให้ลูกเสือ มีส่วนร่วมในการบริหารกองลูกเสือของตนเอง และประสานกับชุมชนในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญ สาธารณประโยชน์ 3) การ

⁵⁹ ชูชาติ สกุนาศีรี, "คุณภาพการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนบ้านแม่ต๋อม อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่" (การค้นคว้าอิสระ, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชเชียงใหม่, 2556).

ประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Publicity through the Internet network) เป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมลูกเสือผานสื่อ Social Network (สังคมออนไลน์) ในช่องทาง ต่างๆ เช่น Facebook, YouTube, Twitter, Skype 4) การพัฒนาบุคลากรโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ (Advanced technologies) การส่งเสริมให้ครูลูกเสือใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น จัดกิจกรรมผ่านทางโซเชียล เน็ตเวิร์ก (Social Network) ซึ่งเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เยาวชนรุ่นใหม่ให้ความนิยมและตอบสนองความต้องการของวัยรุ่นได้มากขึ้น 5) การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum development) เป็นการส่งเสริมให้กิจกรรมลูกเสือเป็นวิชาบังคับ จัดให้เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ลูกเสือศึกษา) ไม่ใช่เพียงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 6) การใช้หน่วยวัดระดับคะแนนแบบห้าอักษร (Five-letter Scale) ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อผู้เรียน 3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนนทบุรีของผู้เชี่ยวชาญ ร้อยละ 94 เห็นด้วยกับองค์ประกอบ ทั้ง 6 องค์ประกอบ ที่ได้ปรับปรุง เรียบร้อยแล้ว ได้รูปแบบที่กระชับ สื่อสารให้ผู้ปฏิบัติเห็นได้ชัดเจนและครอบคลุมการบริหารกิจการลูกเสือที่เหมาะสมช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารกิจการลูกเสือเพิ่มขึ้น สามารถนำไปพัฒนาปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำรูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือนี้ไปใช้ได้⁶⁰

มณรัตน์ แก้วเกิด ได้ทำการศึกษา กลยุทธ์การบริหารลูกเสือของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของงานลูกเสือของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสภาพที่พึงประสงค์ของงานลูกเสือของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและโดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นได้เป็น 1. ด้านลูกเสือ 2. ด้านการจัดมวลงกิจกรรมลูกเสือ 3. ด้านผู้บริหารและ 4. ด้านผู้กำกับลูกเสือกลยุทธ์การบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยประกอบด้วยกลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์กลยุทธ์รอง 13 กลยุทธ์และวิธีดำเนินการ 51 วิธี⁶¹

สัญญา โต๊ะหนู ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา ผลจากการศึกษาพบว่า 1. การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเป็นพลเมืองดีของลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา โดยรวม

⁶⁰ สุชาติ เต่าสุวรรณ, "รูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนนทบุรี" (มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย, 2557).

⁶¹ มณรัตน์ แก้วเกิด, "กลยุทธ์การบริหารลูกเสือของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558). บทคัดย่อ.

อยู่ในระดับมาก 3. ลูกเสือที่มีเพศและระดับชั้นต่างกัน มีระดับการเป็นพลเมืองดี โดยรวมไม่แตกต่างกัน 4. กิจกรรมลูกเสือมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นพลเมืองดีของลูกเสือ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีความสัมพันธ์กันสูงถึงร้อยละ 83 5. แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีของลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา ควรฝึกการทำงานกลุ่ม การตรงต่อเวลา ความสามัคคี การส่งเสริมคุณธรรมขั้นพื้นฐาน ผู้บังคับบัญชาลูกเสือเป็นแบบอย่างที่ดี การส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎ กติกา และระเบียบของสังคมตามวิถีประชาธิปไตย การส่งเสริมจิตอาสาและการช่วยเหลือผู้อื่น การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี การส่งเสริมการแสดงความรู้สึกร่วมกันและการฝึกความรับผิดชอบต่อสังคม⁶²

ชนก เชียงมูล ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ผลจากการศึกษาพบว่า 1. สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในด้านการวางแผนมีสภาพการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมาเป็นด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบ และด้านการปรับปรุงตามลำดับ ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในภาพรวมพบว่า ด้านการปรับปรุงมีปัญหา มากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการวางแผน ด้านการตรวจสอบ และด้านการปฏิบัติตามแผน ตามลำดับ 2. แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชรพบว่า ด้านการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ควรทำความเข้าใจด้านหลักสูตรของลูกเสือ ทำการขยายผลและสร้างความเข้าใจด้านหลักสูตรลูกเสือร่วมกัน วางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือให้เข้าสู่การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ ด้านการปฏิบัติตามแผน ผู้บริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมการพัฒนาตนเองให้กับบุคลากรในโรงเรียนด้านลูกเสือ เพื่อให้มีวุฒิทางลูกเสือที่สูงขึ้น ให้บุคลากรส่งลูกเสือเข้าร่วมแข่งขันทักษะลูกเสือ ด้านการตรวจสอบ ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ต้องมีการกำหนดการติดตามการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการติดตามเป็นระยะๆ ด้านการปรับปรุง ส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือจัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ (SAR) รายงานต่อผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือและผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือร่วมรับฟังข้อสรุป

⁶² สัญญา โต๊ะหนู, "การศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559).

ข้อเสนอแนะและ ช่วยกันแก้ไขปัญหากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนร่วมกัน เพื่อร่วมกันพัฒนากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนต่อไป⁶³

วันใหม่ สืบชนะ ได้ทำการศึกษา การศึกษาการบริหารงานลูกเสือสามัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลจากการศึกษาพบว่า การบริหารงานลูกเสือสามัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากร การวางแผน งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ และการประเมินผล เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักในคุณค่า และมีความสุขกับการเป็นลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การจัดบุคลากร โรงเรียนจัดตั้งหมู่ลูกเสืออย่างเป็นระบบชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การวางแผน โรงเรียนจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมอยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนมีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา จดหมายการเรียน รูปแบบการเรียนการสอน ผู้เรียนและสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการประเมินผล โรงเรียนได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานลูกเสือสามัญในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือ จำแนกตามเพศ วุฒิทางลูกเสือ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านลูกเสือ พบว่า ไม่แตกต่างกัน⁶⁴

ศุภฤกษ์ ศิโรตศ ได้ทำการศึกษา แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ผลจากการศึกษาพบว่า 1. ปัญหากิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 โดยรวมมีปัญหา ระดับมาก และด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือด้านบริหารทั่วไป และรองลงมาตามลำดับคือ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ และด้านบุคลากร 2. แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 มีดังนี้ 1) ด้านบริหารทั่วไป คือ สถานศึกษาผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้เพียงพอสำหรับจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ 2) ด้านบุคลากร คือ สถานศึกษา

⁶³ ชนก เชียงมูล, "แนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร" (การค้นคว้าอิสระ สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2559).

⁶⁴ วันใหม่ สืบชนะ, "การศึกษาการบริหารงานลูกเสือสามัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2" (การค้นคว้าอิสระ สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2560).

ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการลูกเสือไปฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถทางลูกเสือเพิ่มเติมให้สูงขึ้น หรือแลกเปลี่ยนทักษะและประสบการณ์ในการสอนกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษา 3) ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือคือสำรวจความต้องการที่นักเรียนสนใจและมีความถนัดจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามหลักสูตร 4) ด้านการติดตามและการประเมินผลคือผู้บริหารและบุคลากรทางการลูกเสือร่วมกันเสนอแนะปัญหาอุปสรรคขณะจัดกิจกรรมเพื่อจะได้ข้อมูลที่แท้จริง และควรจัดทำติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อง่ายและสะดวกในการประเมินผลภาพรวม อีกทั้งควรมีการประเมินตามความเป็นจริง และนำผลที่ได้มาปรับปรุง⁶⁵

วิศัลยา ศักดิ์ศรี ได้ทำการศึกษา การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านลูกเสือ ด้านบริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารของผู้บริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกตัวแปรที่นำมาเปรียบเทียบ⁶⁶

ปริดา พิษผล ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ผลจากการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนเวียงสระ โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะพบว่า ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือปัญหาด้านการเงินลูกเสือ ด้านการตั้งกลุ่มกองลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือและด้านพิธีการลูกเสือตามลำดับ 2) การพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 4 ด้านคือ ด้านการตั้งกลุ่ม กองลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือ และด้านพิธีการลูกเสือ ใช้กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการและกิจกรรมฝึกปฏิบัติภาคสนาม และ 3) ผลการประเมินการพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ พบว่า ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม และผลการประเมิน

⁶⁵ ศุภฤกษ์ ศิโรทศ, "แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2561).

⁶⁶ วิศัลยา ศักดิ์ศรี, "การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ สาขาการจัดการอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2561).

ความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนเวียงสระ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด⁶⁷

สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ ได้ทำการศึกษา การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 ผลการศึกษาพบว่า 1.สภาพปัจจุบันการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์การบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านผลงานดีเด่น ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ และด้านลูกเสือ 2. การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน 72 แนวทาง ได้แก่ ด้านผู้บริหารโรงเรียน 22 แนวทาง ด้านผู้กำกับลูกเสือ 8 แนวทาง ด้านผลงานดีเด่น 12 แนวทาง ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ 12 แนวทาง และด้านลูกเสือ 18 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด⁶⁸

ศิริกมล พุมมา ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานลูกเสือกับผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และ เขต 2 ผลจากการศึกษาพบว่า 1)ผลการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กับเขต 2 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ผลของเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กับเขต 2 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างผลของการบริหารงานลูกเสือกับผลของเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายใน

⁶⁷ ปริตา พืชผล, "การพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11" (การค้นคว้าอิสระ สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2561).

⁶⁸ สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ, "การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23", (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562).

สถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กับเขต 2 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ซึ่งความสัมพันธ์กันในทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .01 4) เมื่อเปรียบเทียบผลของการบริหารงานลูกเสือกับผลของเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กับเขต 2 พบว่าไม่แตกต่างกัน⁶⁹

รวี เต็มวนาวรรณ ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลจากการศึกษาพบว่า 1. การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 ทั้งภาพรวมและรายด้านคือด้านลูกเสือด้านผู้บริหรด้านผู้กำกับลูกเสือและด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสืออยู่ในระดับมากที่สุด 2. แนวทางการบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ลูกเสือมีระเบียบวินัย ความสนใจความสนุกความภูมิใจความตระหนักในคุณค่าและความสุขในการเป็นลูกเสือผู้บริหารให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนและส่งเสริมให้ลูกเสือสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสังคมผู้กำกับลูกเสือต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอทั้งด้านคุณวุฒิและการวางแผนกิจกรรมปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับการบริหารการเงินของกลุ่มลูกเสือโรงเรียนโรงเรียนควรวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือในลักษณะคือกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของลูกเสือกิจกรรมเพื่ออุดมคติและกิจกรรมเพื่อความก้าวหน้าสู่ความเป็นเลิศ⁷⁰

หทัยภัทร จินสุทธิ์ ได้ทำการศึกษา รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลจากการศึกษาพบว่า 1. สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี การปฏิบัติตามหลักการบริหารอยู่ในระดับมาก 2. รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ใน

⁶⁹ ศิริกมล พุมมา, "การบริหารงานลูกเสือกับผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และ เขต 2" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2562). บทคัดย่อ.

⁷⁰ รวี เต็มวนาวรรณ, "การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2" (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2563).

จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วยการจัดตั้งกลุ่มกองลูกเสือการบังคับบัญชาลูกเสือ การจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ การเงินลูกเสือ และการรายงานกิจกรรมลูกเสือ 3. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมาก⁷¹

ลลันพัฒน์ บัญชานิตยกาล ได้ทำการศึกษา การศึกษาสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 นี้ ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารงานลูกเสือที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกัน มีสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยรวมไม่ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารงานลูกเสือที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกันมีความคิดเห็นต่อ สภาพการบริหารงานลูกเสือด้านการกำกับติดตามและประเมินผลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารงานลูกเสือ ที่มีตำแหน่งทางลูกเสือต่างกันมีสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารงานลูกเสือที่มีประสบการณ์การทำงานทางลูกเสือต่างกันมีสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 5. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารงานลูกเสือ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดต่างกันสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05⁷²

⁷¹ หทัยภัทร จินสุทธิ, "รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์เทิร์นกรุงเทพ, 2563). บทคัดย่อ.

⁷² ลลันพัฒน์ บัญชานิตยกาล, "การศึกษาสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต36" (การค้นคว้าอิสระ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา, 2563).

งานวิจัยต่างประเทศ

โรเบิร์ต เฟรนซี โอ ไบรอัน (Robert Francis O'Bryan) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษา อิทธิพลของประสบการณ์ลูกเสือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของเด็กชายที่เกี่ยวข้องในการลูกเสือกับของเด็กชายที่ไม่เกี่ยวข้องในการลูกเสือแต่มีความถนัดใน การเรียนรู้เท่ากันผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างในเด็กชายที่เกี่ยวข้องในการลูกเสือกับของ เด็กชายที่ไม่เกี่ยวข้องในการลูกเสือ⁷³

เดนิส (M. Deniz) ได้ทำการศึกษา การเปรียบเทียบระดับความฉลาดทางอารมณ์ของลูกเสือ กับตัวแปรอายุและเพศ: การศึกษาข้ามวัฒนธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายของการศึกษานี้คือ เพื่อตรวจสอบ ว่ามีความแตกต่างระหว่างระดับอารมณ์ของลูกเสือตุรกีและลูกเสือจากประเทศอื่นๆ (อังกฤษ โปรตุเกส อเมริกา ฮอลแลนด์ นอร์เวย์ และไอร์แลนด์) หรือไม่ โดยคำนึงถึงตัวแปรอายุและเพศ ผู้เข้าร่วมเป็นลูกเสือ 215 คนที่เข้าร่วมค่ายลูกเสือนานาชาติในอังกฤษ ผู้เข้าร่วม 90 คนเป็นชาวตุรกี และ 125 คนมาจากประเทศอื่น ช่วงอายุ 11-20 ปี ผลการศึกษาพบว่าระดับความฉลาดทางอารมณ์ ของลูกเสือตุรกีสูงกว่าลูกเสือของประเทศอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p < 0.001$)⁷⁴

ราสกอฟ (Raskoff) ได้ทำการศึกษา อาสาสมัครลูกเสือของวัยรุ่น โดยโดยการสัมภาษณ์ ลูกเสือและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการศึกษาเอกสารอ้างอิง เรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์ จากรายงานต่างๆ ผลการวิจัยพบว่า การทำกิจกรรมต่างๆ จำเป็นต้องใช้เวลาและ ความทุ่มเท ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน ต้องพัฒนาทักษะในการทำกิจกรรม ปรับปรุง ให้เหมาะสม โดยใช้การเสริมแรง การสร้างพลังอำนาจให้เกิดพลังทำทนายความสามารถ การ ประสานงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ การจัดกิจกรรมที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับเพศ และวัฒนธรรม⁷⁵

⁷³ Robert Francis O'Bryan, "A Study of the Influence of Boy Scout Experience on Educational Achievement" (Master of Education (MEd), Central Washington University, 1967).

⁷⁴"A Comparison of Scouts' Emotional Intelligence Levels with Regards to Age and Gender Variables: A Cross-Cultural Study" (2008), Retrieved from, <https://www.semanticscholar.org..>

⁷⁵ Sall A. Raskoff, "Volunteering to Do Genter: Adult Valunteers in Boy Scouts," Dissertation Abstract International (1995), 3966-A.

ตามาน (Darman) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทแห่งความสำเร็จผ่านกิจกรรมลูกเสือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. อธิบายทักษะทางลูกเสือที่สร้างอุปนิสัยของนักเรียนซึ่งแสดงออกมา 2. เพื่ออธิบายกลยุทธ์ในการพัฒนานักเรียนผ่านกิจกรรมลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางลูกเสือ เช่น เงื่อน การปฐมพยาบาล ถอดรหัส ตั้งแคมป์ เดินขบวน การนำทาง และการทำแผนที่ สามารถกำหนดลักษณะนิสัยของนักเรียนได้ บทบาทที่นักเรียนสามารถสร้างได้คือ ความรอบคอบ ความอดทน ความร่วมมือ ความรับผิดชอบ การดูแลสังคม ความกล้าหาญ ความมั่นใจ ความพากเพียร ความคิดสร้างสรรค์ ศาสนา ความรักชาติ ความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม ความเป็นอิสระ ระเบียบวินัย ความอยากรู้อยากเห็น และการทำงานหนัก งานวิจัยนี้ยังแสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์ในการพัฒนานักเรียนคือ การเป็นแบบอย่าง การสร้างความเคยชิน การอำนวยความสะดวก การเสริมสร้างความเข้มแข็ง และการมีส่วนร่วมของฝ่ายอื่นๆ⁷⁶

สรุป.

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี พร้อมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมา สรุปได้ว่าการบริหารงานกิจการลูกเสือ ถือเป็น การดำเนินกิจกรรมที่มีกระบวนการ ที่สามารถพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ตรงตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมลูกเสือ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 โดยมีการประเมินเพื่อให้เกิดการพัฒนากิจการลูกเสือดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ตามเกณฑ์การประเมิน 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. องค์ประกอบด้านลูกเสือ 2. องค์ประกอบด้านผู้บริหาร 3. องค์ประกอบด้านผู้กำกับลูกเสือ และ 4. องค์ประกอบด้านการจัดมวลงกิจกรรมลูกเสือ เพื่อใช้เป็นแนวทางการประเมินผลกิจการลูกเสือ และการแก้ปัญหาและพัฒนางานลูกเสือให้มีคุณค่าต่อการพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ครบทุกด้าน พร้อมสำหรับการเป็นบุคคลในศตวรรษที่ 21

---

⁷⁶ Darman, "The Implementation of Character Education through Scout Activities," Canadian Center of Science and Education, International Education Studies v.9, no. 6 (2016), 130-138.

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อทราบการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยใช้บุคลากรทางลูกเสือเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือบุคลากรทางลูกเสือประกอบด้วย ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำนวน 4 คน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำนวน 4 คน และครูผู้สอนลูกเสือจำนวน 49 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 57 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการลูกเสือ 4 ด้าน คือ ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (f) ร้อยละ (%) มัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบ บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดเตรียมโครงการวิจัย และศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากตำราต่างๆ ที่มีความหลากหลายและเชื่อถือได้ ขอคำแนะนำ และความเห็นชอบในการจัดทำโครงร่างงานวิจัยจากอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมทั้ง รับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข และจัดทำโครงร่างงานวิจัยจากอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดทำโครงร่างของงานวิจัยเสนอขอความเห็นชอบ และขออนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย นำตัวชี้วัดมาสร้างแบบสอบถามโดยผ่านความเห็นชอบและตรวจสอบความเหมาะสมจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

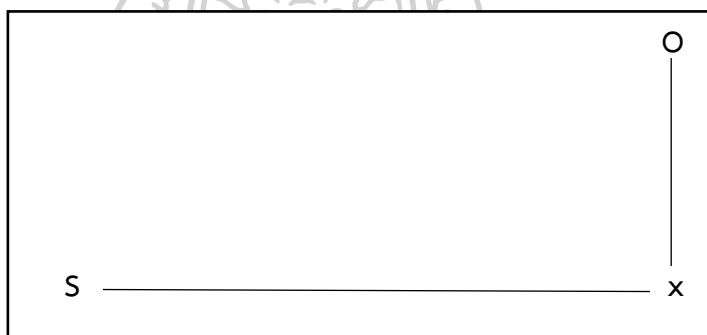
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัยเป็นการจัดทำรายงานของการทำงาน นำเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไข จากนั้นจึงนำมา ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอของคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมจัดทำรายงานการวิจัยฉบับที่สมบูรณ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติสำเร็จการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยในครั้งนี้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และมีประสิทธิผล ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแผนงานวิจัย ประชากร ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยอาศัยการศึกษาจากแบบสอบถามเพียงอย่างเดียว ไม่มีการทดลองในแบบของ (the one – shot, non experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

S	หมายถึง	ประชากรที่ศึกษา
X	หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา
O	หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

แผนภูมิที่ 3 แบบแผนการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่บุคลากรทางลูกเสือเครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 4 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน 4 คน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน 4 คน ครูผู้สอนลูกเสือ 49 คน รวมทั้งสิ้น 57 คน ดังรายละเอียดตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนประชากร

ที่	โรงเรียน	ประชากร			รวม
		ผู้อำนวยการ ลูกเสือ โรงเรียน	รองผู้ อำนวยการ ลูกเสือโรงเรียน	ครูผู้สอน ลูกเสือ	
1	โรงเรียนบ้านไชยราช	1	1	15	17
2	โรงเรียนบ้านทองอินทร์	1	1	12	14
3	โรงเรียนบ้านบางเจริญ	1	1	16	18
4	โรงเรียนบ้านช้างเผือก	1	1	6	8
	รวม	4	4	49	57

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิการศึกษา วุฒิทางลูกเสือ และประสบการณ์ทางลูกเสือ

2. **ตัวแปรที่ศึกษา** คือ การบริหารงานกิจการลูกเสือ ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือ สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านลูกเสือ หมายถึง การสร้างควมมีระเบียบวินัย ให้ความสนใจ ตระหนักในคุณค่า และเกิดความสุขในการเป็นลูกเสือ โดยการเรียนรู้และมีทักษะด้านสัญลักษณ์ลูกเสือ สามารถปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของ และเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุก ความสนใจ เกิดความภาคภูมิใจในการเป็นลูกเสือ ปฏิบัติตามทักษะสัญลักษณ์ตามประเภทของลูกเสือ สนใจเรียนรู้และปฏิบัติตามเนื้อหาสาระของหลักสูตร ปฏิบัติตามกฎและคำปฏิญาณของลูกเสือ ประพฤติตนโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม หรือหลักธรรมคำสอนของศาสนา ช่วยเหลือผู้อื่น เคารพเชื่อฟังบิดามารดา ครูอาจารย์

กระทำตนก่อให้เกิด ความรัก และสามัคคีในหมู่คณะ มีส่วนร่วมในการช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อมและร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติ แก้ปัญหา พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชนรวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน ชาติ ศาสนา วัฒนธรรม สังคมโลก

2.2 ด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารพัฒนาตนเองมีอุดมการณ์ วิสัยทัศน์ สนใจฝึกอบรม เพื่อให้มีคุณวุฒิ และเพิ่มทักษะทางลูกเสือ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนพัฒนารวมถึงระบบบริหารจัดการลูกเสือ ที่จะส่งเสริมสนับสนุนกิจการลูกเสือและบุคลากรลูกเสือ อีกทั้งคอยนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การจัดกิจกรรม มีส่วนร่วม กระตุ้น ส่งเสริมการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์ร่วมกับชุมชน ให้การช่วยเหลือผู้อื่น ให้บริการชุมชน อนุรักษ์และพัฒนาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการช่วยเหลือบุพการี บุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล นำทรัพยากรของชุมชนมาพัฒนากิจการกิจการลูกเสือในโรงเรียน แก้ปัญหา พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชนรวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน ชาติ ศาสนา วัฒนธรรม สังคมโลก

2.3 ด้านผู้กำกับลูกเสือ หมายถึง ผู้กำกับลูกเสือพัฒนาตนเองให้ มีอุดมการณ์ และวิสัยทัศน์ ในกิจการลูกเสือ เข้าร่วมอบรมเพื่อให้มีการเพิ่มทักษะและคุณวุฒิทางลูกเสือ ให้มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยฐานะในวิชาชีพทางลูกเสือ มีการร่วมประชุม อบรม เพื่อการพัฒนากิจการลูกเสือ ร่วมดำเนินการกำหนดแผนการจัดกิจกรรม โดยการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อฝึกอบรมลูกเสือให้ตรงตามวัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการและหลักสูตร ในการจัดกิจกรรมลูกเสือภายนอก และนำทรัพยากรในชุมชนเข้ามาพัฒนารูปแบบการจัดมวลกิจกรรม อีกทั้งตั้งใจศึกษา ค้นคว้า วิจัยและประเมินผลเพื่อให้เกิดแนวทางการพัฒนารูปแบบและวิธีการที่สามารถช่วยในการแก้ปัญหา และพัฒนาการจัดมวลกิจกรรม รวมถึงการดำเนินการในงานธุรการ งานเอกสาร ระเบียบ การเงิน การบัญชีและการเก็บเงินค่าบำรุงลูกเสือ มีการจัดตั้งและพัฒนา หมู่ กอง กลุ่ม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ รวมทั้งจัดทำรายงานและประชาสัมพันธ์งานลูกเสือ มีการบริหารจัดการด้านอาคาร สถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่างๆ

2.4 ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมสัญลักษณ์ลูกเสือ โดยการ ให้ความรู้ ทักษะในด้านความมีระเบียบวินัย การประกอบพิธีต่างๆ และเนื้อหาสาระตามหลักสูตร แม้กระทั่งมีการจัดกิจกรรมเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรม ตามวัตถุประสงค์และวิธีการทางลูกเสือตามประเภท เพื่อให้เข้าไปใช้ช่วยตนเองและผู้อื่น อีกทั้งการฝึกเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษ จัดกิจกรรมตามคำปฏิญาณและกฎ จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และมีการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ให้ช่วยเหลือครอบครัว สถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และร่วมกระทำกิจกรรม เกี่ยวกับงานของชาติ วัฒนธรรม ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงจัดโครงการเพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริมสุขภาพกายสุขภาพใจ เพื่อการช่วยแก้ปัญหาอุบัติเหตุ อุบัติภัย มีการจัดกิจกรรมโครงการให้บริการชุมชนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจและสังคม และการมี

ส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนาวัฒนธรรม โดยจัดกิจกรรมที่มีส่วนร่วมในงานกิจกรรมของชาติ สถาบันพระมหากษัตริย์ และเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ รวมทั้งการฝึกวิชาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaires) ประเภทจัดอันดับคุณภาพของไลเคิร์ต (Likert) จำนวน 1 ฉบับ เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิการศึกษา วุฒิทางลูกเสือ และประสบการณ์ทางลูกเสือ ซึ่งใช้แบบเลือกตอบ (Forced choice) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการลูกเสือ 4 ด้าน ตามสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ โดยใช้เกณฑ์การให้ค่าแบบสอบถามของไลเคิร์ต (Likert's rating scale)⁷⁷ โดยผู้วิจัยกำหนดค่าระดับคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา บางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา บางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) อยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา บางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา บางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนัก เท่ากับ 2 คะแนน

⁷⁷ Rensis Likert, *New Pattern of Management* (New York: Mcgraw – Hill Book Company, (1961), 74.

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา
บางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนัก
เท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 4 ข้อ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหาร
ลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 4 ประเด็น

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สามารถวัดได้ตรงกับกรอบแนวคิดของการวิจัย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่
วางไว้ ผู้วิจัยใช้ตัวชี้วัดตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือ สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และ
กิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 4 ด้าน 36 ตัวชี้วัด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลตามความจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. จัดทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อออกหนังสือขออนุญาต
ผู้อำนวยการโรงเรียนในของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
แบบสอบถามการวิจัย
2. ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ต้องการ
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมด และตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้
กลับมา
4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามทุกฉบับตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถาม
แล้วนำมาคัดฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล
2. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปคำนวณค่าทางสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกประเด็นตามด้าน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ตำแหน่ง ปัจจุบัน วุฒิการศึกษา วุฒิทางลูกเสือ และประสบการณ์ทางลูกเสือ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent)

2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารงานกิจการลูกเสือ โดยใช้มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : σ) โดยนำค่าที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ ตามแนวความคิดของเบสต์ (Best)⁷⁸ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์
เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย
3 (ไชยราช) อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์
เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย
3 (ไชยราช) อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์
เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย
3 (ไชยราช) อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์
เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย
3 (ไชยราช) อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์
เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย
3 (ไชยราช) อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 4 ประเด็น จากการสอบถามผู้อำนวยการกองลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการกองลูกเสือโรงเรียน และครูผู้สอนลูกเสือ จำนวน

⁷⁸ John W. Best, **Research in Education** (Englewood Cliff: Prentice-Hall, Inc., 1970),190.

57 คน เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ใช้ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุป.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำนวน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำนวน และครูผู้สอนลูกเสือ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการลูกเสือ 4 ด้านประกอบด้วย ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือ สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่หนึ่งเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ความถี่ ร้อยละ ส่วนที่สองการวิเคราะห์การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 4 ประเด็น

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อทราบการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยใช้บุคลากรทางลูกเสือเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือบุคลากรทางลูกเสือประกอบด้วย ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำนวน 4 คน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำนวน 4 คน และครูผู้สอนลูกเสือจำนวน 49 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 57 คน ด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามความคิดเห็นจำนวน 57 ฉบับ และได้รับกลับคืนมาจำนวน 57 ฉบับ คิดเป็น 100% ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิทางการศึกษา วุฒิทางลูกเสือและประสบการณ์ลูกเสือ ผู้วิจัยใช้ความถี่ (frequency: f) และร้อยละ (percentage: %) ในการวิเคราะห์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4 ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	สถานภาพส่วนตัว	ความถี่ (คน)	ร้อยละ (%)
1	เพศ 1. หญิง	44	77.19
	2. ชาย	13	22.81
	รวม	57	100.00
2	อายุ 1. 20 – 30	25	43.86
	2. 31 – 40	21	36.84
	3. 41 – 50	5	8.77
	4. 50 ขึ้นไป	6	10.53
	รวม	57	100.00
3	ตำแหน่ง/หน้าที่		
	1. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน	4	7.02
	2. รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน	4	7.02
	3. ครูผู้สอนลูกเสือ	49	85.96
รวม	57	100.00	
4	วุฒิการศึกษา		
	1. ปริญญาตรี	41	71.93
	2. สูงกว่าปริญญาตรี	16	28.07
รวม	57	100.00	
5	วุฒิทางลูกเสือ		
	1. B.T.C.	40	70.18
	2. A.T.C.	12	21.05
	3. W.B.	4	7.02
	4. A.L.T.C.	1	1.75
รวม	57	100.00	

ข้อที่	สถานภาพส่วนตัว	ความถี่ (คน)	ร้อยละ(%)
6	ประสบการณ์ลูกเสือ		
	1. น้อยกว่า 5 ปี	21	36.84
	2. 5 – 10 ปี	27	47.37
	3. 11 ปีขึ้นไป	9	15.79
	รวม	57	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่าสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง 44 คน คิดเป็นร้อยละ 77.19 เป็นเพศชาย 13 คน คิดเป็นร้อยละ 22.81 เมื่อพิจารณาอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 20–30 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 43.86 อายุระหว่าง 31–40 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 36.84 อายุระหว่าง 41–50 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.77 และอายุ 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.53 เมื่อพิจารณาจากตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.02 รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.02 ครูผู้สอนลูกเสือจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 85.96 ด้านระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ปริญญาตรีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 71.93 สูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 28.07 ด้านวุฒิทางลูกเสือ ระดับ B.T.C จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 70.18 ระดับ A.T.C. จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 21.05 ระดับ W.B. จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.02 และระดับ A.L.T.C. จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 และด้านประสบการณ์ลูกเสือ พบว่า ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 36.84 ประสบการณ์ 5–10 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 47.37 และประสบการณ์มากกว่า 11 ปีขึ้นไปจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา
บางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

เขต 1

ในการวิเคราะห์ ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่าย
คุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1. เพื่อทราบการบริหารงานกิจการลูกเสือของ
ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (σ) ทั้งในภาพรวมและจำแนกรายด้าน แล้วนำไปเทียบตามเกณฑ์ระดับคุณภาพตาม
แนวคิดของเบสต์ (Best) ที่กำหนดไว้ ตามรายละเอียดดังตารางที่ 5
ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์
เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวม

(N=57)

ด้าน	การวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงาน กิจการลูกเสือ	μ	σ	ระดับ
1	ด้านลูกเสือ	4.31	0.46	มาก
2	ด้านผู้บริหาร	3.94	0.88	มาก
3	ผู้กำกับลูกเสือ	4.14	0.63	มาก
4	ด้านการจัดมวลกิจกรรม	4.13	0.58	มาก
รวม		4.12	0.55	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบาง
สะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงมัชฌิม
เลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านลูกเสือ ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.46$) ด้านผู้กำกับลูกเสือ ($\mu =$
4.14, $\sigma = 0.63$) ด้านการจัดมวลกิจกรรม ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.58$) และด้านผู้บริหาร ($\mu = 3.94$, σ
= 0.88) และเมื่อมีการวิเคราะห์ผลรายด้าน มีรายละเอียดตามตารางที่ 6-9

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านลูกเสือ

(N=57)

ข้อ	การบริหารงานกิจการลูกเสือด้านลูกเสือ	μ	σ	ระดับ
1	ลูกเสือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของกองลูกเสือ/โรงเรียน/สังคม/กระทำความดีประจำวัน	4.25	0.63	มาก
2	ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสนใจ ความสนุก มีความภูมิใจ และมีความสุขในการเป็นลูกเสือ	4.33	0.64	มาก
3	ลูกเสือสามารถปฏิบัติทักษะสัญลักษณ์ลูกเสือตามประเภทเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมตามเนื้อหาสาระในหลักสูตร	4.12	0.66	มาก
4	ลูกเสือประพฤติปฏิบัติโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ตามคำปฏิญาณ กฎของลูกเสือ และหลักคำสอนของศาสนา	4.25	0.61	มาก
5	ลูกเสือระทำกิจกรรม ช่วยเหลืองานสถานศึกษา งานบ้าน และเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ครู อาจารย์	4.47	0.60	มาก
6	ลูกเสือระทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีระหว่างคนในชาติ และความเป็นพี่น้องกันของลูกเสือ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ	4.35	0.61	มาก
7	ลูกเสือช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาเพื่อน พี่น้องลูกเสือ ทั้งในและนอกสถานศึกษา	4.19	0.69	มาก
8	ลูกเสือช่วยเหลือและให้บริการครู อาจารย์ บุพการี และบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล	4.38	0.59	มาก
9	ลูกเสือช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ธรรมชาติ แก้ปัญหาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และสังคมโลก	4.43	0.60	มาก
รวมด้านลูกเสือ		4.31	0.46	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านลูกเสือ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.46$) โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้

ลูกเสือกระทำกิจกรรม ช่วยเหลืองานสถานศึกษา งานบ้าน และเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ครู อาจารย์ ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.60$) ลูกเสือช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ธรรมชาติ แก้ปัญหา พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และสังคมโลก ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.60$) ลูกเสือช่วยเหลือและให้บริการครู อาจารย์ บุพการี และบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.59$) ลูกเสือกระทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีระหว่างคนในชาติ และเป็นพี่น้องกันของลูกเสือ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.61$) ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสนใจ ความสนุก มีความภูมิใจ และมีความสุขในการเป็นลูกเสือ ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.64$) ลูกเสือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของกองลูกเสือ/โรงเรียน/สังคม/กระทำทำความดีประจำวัน ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.63$) ลูกเสือประพฤติปฏิบัติโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ตามคำปฏิญาณ กฎของลูกเสือ และหลักคำสอนของศาสนา ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.61$) ลูกเสือช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาเพื่อน พี่น้องลูกเสือ ทั้งในและนอกสถานศึกษา ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.69$) และลูกเสือสามารถปฏิบัติทักษะสัญลักษณ์ลูกเสือตามประเภท เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมตามเนื้อหาสาระในหลักสูตร ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.66$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.59 – 0.69 ซึ่งมีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านผู้บริหาร

(N=57)

ข้อ	การบริหารงานกิจการลูกเสือด้านผู้บริหาร	μ	σ	ระดับ
10	ผู้บริหารมีอุดมการณ์ และวิสัยทัศน์ในกิจการลูกเสือ	3.86	1.06	มาก
11	ผู้บริหารเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีคุณวุฒิ และเพิ่มทักษะทางลูกเสือ	3.80	0.99	มาก
12	ผู้บริหารเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อการพัฒนาการกิจการลูกเสือ	3.88	0.96	มาก
13	ผู้บริหารกำหนดให้มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนพัฒนา และระบบบริหารจัดการกิจการลูกเสือ	3.91	0.95	มาก
14	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรลูกเสือ และการนิเทศติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ	3.91	1.01	มาก
15	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดมวกิจกรรมลูกเสือ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมลูกเสือ	3.98	0.97	มาก
16	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือและให้บริการบุพการี และบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล	4.05	0.89	มาก
17	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนำทรัพยากรของชุมชนมาพัฒนากิจการลูกเสือของสถานศึกษา	3.84	0.96	มาก
18	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ วัฒนธรรม และสังคมโลก	4.18	0.93	มาก
รวมด้านผู้บริหาร		3.94	0.88	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้าน

ผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.88$) โดยเรียงมีชัณมิเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ วัฒนธรรม และสังคมโลก ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.93$) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือและให้บริการบุพการี และบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล ($\mu = 4.05$, $\sigma = 0.89$) ผู้บริหารส่งเสริมการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมลูกเสือ ($\mu = 3.98$, $\sigma = 0.97$) ผู้บริหารกำหนดให้มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนพัฒนา และระบบบริหารจัดการกิจการลูกเสือ ($\mu = 3.91$, $\sigma = 0.95$) ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรลูกเสือ และการนิเทศติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ ($\mu = 3.91$, $\sigma = 1.01$) ผู้บริหารเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนา เพื่อการพัฒนาการกิจการลูกเสือ ($\mu = 3.88$, $\sigma = 0.96$) ผู้บริหารมีอุดมการณ์ และวิสัยทัศน์ในกิจการลูกเสือ ($\mu = 3.86$, $\sigma = 1.06$) ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนำทรัพยากรของชุมชนมาพัฒนาการกิจการลูกเสือของสถานศึกษา ($\mu = 3.84$, $\sigma = 0.96$) และผู้บริหารเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีคุณวุฒิ และเพิ่มทักษะทางลูกเสือ ($\mu = 3.80$, $\sigma = 0.99$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.89 – 1.06 ซึ่งมีการกระจายของข้อมูลมาก แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์
เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านผู้กำกับลูกเสือ

(N=57)

ข้อ	การบริหารงานกิจการลูกเสือด้านผู้กำกับลูกเสือ	μ	σ	ระดับ
19	ผู้กำกับลูกเสือมีอุดมการณ์ และวิสัยทัศน์ในกิจการลูกเสือ	4.26	0.70	มาก
20	ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีคุณสมบัติและเพิ่ม ทักษะทางลูกเสือ พัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าทาง วิทยฐานะในวิชาชีพทางลูกเสือ	4.16	0.70	มาก
21	ผู้กำกับลูกเสือเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนากิจการ ลูกเสือ	4.23	0.73	มาก
22	ผู้กำกับลูกเสือวางแผนการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ และ ฝึกอบรมลูกเสือตามวัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการ และ หลักสูตร	4.18	0.73	มาก
23	ผู้กำกับลูกเสือช่วยเหลือหรือเข้าร่วมการจัดกิจกรรมลูกเสือ ภายนอกสถานศึกษา และนำทรัพยากรในชุมชนเข้ามา พัฒนาการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ	4.23	0.73	มาก
24	ผู้กำกับลูกเสือศึกษา ค้นคว้า วิจัย และประเมินผลเพื่อให้เกิด การพัฒนาในรูปแบบ วิธีการ และมีส่วนร่วมช่วยในการแก้ปัญหา และ พัฒนาการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ	3.90	0.79	มาก
25	ผู้กำกับลูกเสื่อดำเนินการในงานธุรการ เอกสาร ระเบียบ การเงิน บัญชี และการเก็บเงิน ค่าบำรุงลูกเสือตามระเบียบ	4.11	0.77	มาก
26	ผู้กำกับลูกเสื่อดำเนินการจัดตั้งและพัฒนาหมู่ กอง กลุ่ม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือรวมทั้งจัดทำรายงาน และประชาสัมพันธ์ กิจการลูกเสือ	4.11	0.72	มาก
27	ผู้กำกับลูกเสือบริหารจัดการอาคาร สถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับกิจการลูกเสือ	4.11	0.79	มาก
รวมด้านผู้กำกับลูกเสือ		4.14	0.63	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่าการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านผู้กำกับลูกเสือ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.63$) โดยเรียงมีซิมิลเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ผู้กำกับลูกเสือมีอุดมการณ์ และวิสัยทัศน์ในกิจการลูกเสือ ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.70$) ผู้กำกับลูกเสือเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือ ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.73$) ผู้กำกับลูกเสือช่วยเหลือหรือเข้าร่วมการจัดกิจกรรมลูกเสือภายนอกสถานศึกษา และนำทรัพยากรในชุมชนเข้ามาพัฒนาการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.73$) ผู้กำกับลูกเสือวางแผนการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ และฝึกอบรมลูกเสือตามวัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการ และหลักสูตร ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.73$) ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีคุณวุฒิและเพิ่มทักษะทางลูกเสือ พัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าทางวิทยฐานะในวิชาชีพทางลูกเสือ ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.70$) ผู้กำกับลูกเสื่อดำเนินการในงานธุรการ เอกสาร ระเบียบ การเงิน บัญชี และการเก็บเงิน ค่าบำรุงลูกเสือตามระเบียบ ($\mu = 4.11$, $\sigma = 0.77$) ผู้กำกับลูกเสื่อดำเนินการจัดตั้งและพัฒนาหมู่ กอง กลุ่ม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือรวมทั้งจัดทำรายงาน และประชาสัมพันธ์กิจการลูกเสือ ($\mu = 4.11$, $\sigma = 0.72$) ผู้กำกับลูกเสือบริหารจัดการอาคาร สถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับกิจการลูกเสือ ($\mu = 4.11$, $\sigma = 0.79$) ผู้กำกับลูกเสือศึกษา ค้นคว้า วิจัย และประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนารูปแบบวิธีการ และมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหา และพัฒนาการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ($\mu = 3.90$, $\sigma = 0.79$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.73 – 0.79 ซึ่งมีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารงานกิจการลูกเสือของ ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านมวลการจัดกิจกรรมลูกเสือ

(N=57)

ข้อ	การบริหารงานกิจการลูกเสือด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ	μ	σ	ระดับ
28	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ และทักษะในด้านระเบียบวินัย การประกอบพิธีทางลูกเสือ และเนื้อหาสาระตามหลักสูตร	4.12	0.73	มาก
29	มีการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมตาม วัตถุประสงค์และวิธีการทางลูกเสือ ฝึกอบรมทักษะลูกเสือตาม ประเภท ให้สามารถนำไปใช้ช่วยตนเองและผู้อื่น	4.23	0.82	มาก
30	มีการฝึกอบรม และทดสอบเพื่อรับเครื่องหมายตามหลักสูตร และวิชาพิเศษ	3.77	0.92	มาก
31	มีการอบรมและจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามคำ ปณิธาน กฎของลูกเสือ และหลักธรรมคำสอนของศาสนา	4.28	0.70	มาก
32	มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ช่วยเหลือครอบครัว สถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และร่วมกระทำกิจกรรม เกี่ยวกับงานของชาติ วัฒนธรรม ศาสนาและสถาบัน พระมหากษัตริย์ เป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก	4.11	0.62	มาก
33	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ ความสามารถในการบำเพ็ญประโยชน์ ช่วยเหลือเพื่อนผู้อื่น บุคคลที่ทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ ที่ขาดการ ดูแล กระทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรัก ความสามัคคี ความ สมานฉันท์ ระหว่างคนในชาติ และความเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่น ทั่วโลก	4.12	0.68	มาก
34	มีการจัดกิจกรรมโครงการเพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริมสุขภาพกาย และใจ และเพื่อการช่วยเหลือ แก้ปัญหาอุบัติเหตุ อุบัติภัย	4.16	0.68	มาก
35	มีการจัดกิจกรรมโครงการให้บริการชุมชน เพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมทางวัฒนธรรมและศาสนา	4.18	0.71	มาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนางานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามเปิดจำนวน 4 ประเด็น จากการสอบถามผู้อำนวยการกองลูกเสือโรงเรียนจำนวน 4 คน รองผู้อำนวยการกองลูกเสือโรงเรียนจำนวน 4 คน และครูผู้สอนลูกเสือจำนวน 49 คน รวมทั้งหมดจำนวน 57 คน เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 4 ประเด็น ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 31 ฉบับ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปรวมเป็นแนวการพัฒนาแต่ละด้าน ไว้ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนางานด้านลูกเสือ ประกอบด้วย

- 1.1 จัดให้มีการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และมีการจัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
- 1.2 จัดกิจกรรมต้องส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะต่างๆ ตามหลักสูตร พร้อมทั้งการทดสอบ
- 1.3 เน้นให้ลูกเสือได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ทั้งในและนอกสถานที่ และเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองกับหน่วยงานอื่น

2. แนวทางการพัฒนางาน ด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย

- 2.1 สร้างความตระหนักให้ผู้บริหารในศูนย์เครือข่ายเข้าใจร่วมกันว่า กิจกรรมลูกเสือสามารถพัฒนาระเบียบวินัย และทักษะชีวิตของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง
- 2.2 มีการกำหนดโครงการให้ชัดเจนพร้อมทั้งการร่วมสนับสนุนทั้งทรัพยากรและบุคลากร ให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือร่วมกัน
- 2.3 ผลักดันให้บุคลากรทางลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาตนเอง
- 2.4 มีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน
- 2.5 เปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมลูกเสือ

3. แนวทางการพัฒนางานด้านผู้กำกับลูกเสือ ประกอบด้วย

- 3.1 ผู้กำกับลูกเสือเข้าร่วมการอบรมพัฒนาตนเองเพื่อให้มีวุฒิและเพิ่มวุฒิทางลูกเสือ
- 3.2 สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้กำกับลูกเสือมีอุดมการณ์ในกิจการลูกเสือ

3.3 มีการร่วมวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งในระดับโรงเรียนและระดับกลุ่มเครือข่ายให้สอดคล้องกับนโยบายและบริบทของชุมชน และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. แนวทางการพัฒนางานด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ประกอบด้วย

4.1 จัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามหลักสูตร

4.2 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมให้มีความทันสมัย

4.3 บูรณาการทักษะวิชาและกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในทุกวันอย่างต่อเนื่อง มิใช่แค่วันที่แต่งกายลูกเสือ เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมให้ลูกเสืออย่างคงทนถาวร

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อทราบการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยใช้บุคลากรทางลูกเสือเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือบุคลากรทางลูกเสือประกอบด้วย ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำนวน 4 คน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนจำนวน 4 คน และครูผู้สอนลูกเสือจำนวน 49 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 57 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการลูกเสือในโรงเรียน 4 ด้าน ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพลูกเสือภายในสถานศึกษา สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ มัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content of analysis) จากแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 4 ประเด็น

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านมวลกิจกรรมลูกเสือ และด้านผู้บริหาร

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน จากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยสรุปรวมเป็นแนวทางการพัฒนา ทั้ง 4 ด้าน ได้ดังนี้

2.1 แนวทางการพัฒนางานด้านลูกเสือ ประกอบด้วย

การจัดให้มีการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และมีการจัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมปีการศึกษาละ 1 ครั้ง โดยในการจัดกิจกรรมต้องส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะต่างๆ ตามหลักสูตร พร้อมทั้งทดสอบ เน้นให้ลูกเสือได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ทั้งในและนอกสถานที่ และเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองกับหน่วยงานอื่น

2.2 แนวทางการพัฒนางาน ด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย

การสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารในศูนย์เครือข่ายเข้าใจร่วมกันว่า กิจกรรมลูกเสือสามารถพัฒนาระเบียบวินัย และทักษะชีวิตของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง โดยต้องมีการกำหนดโครงการให้ชัดเจน พร้อมทั้งการร่วมสนับสนุนทั้งทรัพยากรและบุคลากร ให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือร่วมกัน ผลักดันให้บุคลากรทางลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งมีการกำกับติดตาม การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน เปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมลูกเสือ

2.3 แนวทางการพัฒนางานด้านผู้กำกับลูกเสือ ประกอบด้วย

ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองเพื่อให้มีวุฒิและเพิ่มวุฒิทางลูกเสือ สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้กำกับลูกเสือมีอุดมการณ์ในกิจการลูกเสือ มีการร่วมวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งในระดับโรงเรียนและระดับกลุ่มเครือข่ายให้สอดคล้องกับนโยบายและบริบทของชุมชน และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.4 แนวทางการพัฒนางานด้านการจัดมวกิจกรรมลูกเสือ ประกอบด้วย

การจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามหลักสูตร โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมให้มีความทันสมัย บูรณาการทักษะวิชาและกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในทุกวันอย่างต่อเนื่อง มีใช้แค่วันที่แต่งกายลูกเสือ เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมให้ลูกเสืออย่างคงทนถาวร

การอภิปรายผล

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อให้ทราบถึงสภาพที่แท้จริงในการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยจึงสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านการจัดมวลกิจกรรม และด้านผู้บริหาร ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ตระหนักและเห็นความสำคัญกับกิจการลูกเสือในสถานศึกษา มีการบริหารงานที่ครอบคลุมเป็นสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 และเขต 2 โดยนำเอาวิธีการบริหารงานลูกเสือมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน จึงได้มอบนโยบายด้านการบริหารงานในกองลูกเสือแก่ผู้บริหารในกองลูกเสือแก่ผู้บริหารโรงเรียนของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีการจัดอบรมให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือจนเกิดความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะการจัดกิจกรรมลูกเสือตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสำรอง พ.ศ. 2522 ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ พ.ศ. 2525 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ พ.ศ. 2528 จึงนำความรู้ที่ได้มาใช้บริหารงานลูกเสือได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริกมล พุ่มมา ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานลูกเสือกับผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และ เขต 2 ผลจากการศึกษาพบว่า 1) ผลการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กับเขต 2 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ เนตรดาว ปาลรัตน์ ได้ทำการศึกษา การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรีจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ เต่าสุวรรณ ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนนทบุรี ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า คิดเห็นผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

เกี่ยวกับสภาพการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อแยกพิจารณาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา บางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นรายด้าน พบว่า

1.1) การบริหารงานกิจการลูกเสือด้านลูกเสือพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่ามัธยิมเลขคณิตเป็นอันดับที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจาก ลูกเสือกระทำ กิจกรรม ช่วยเหลืองานสถานศึกษา งานบ้าน และเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ครู อาจารย์ ช่วยพัฒนา สิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ธรรมชาติ แก้ปัญหา พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน รวมทั้งกิจกรรมที่ เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และสังคมโลก ให้การช่วยเหลือและให้บริการครู อาจารย์ บุพการี และบุคคลทุกพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล กระทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรัก ความ สามัคคีระหว่างคนในชาติ และความเป็นพี่น้องกันของลูกเสือ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ นอกจากนี้ลูกเสือยังเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสนใจ ความสนุก มีความภูมิใจ และมีความสุขใน การเป็น ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของกองลูกเสือ โรงเรียน สังคม กระทำความดีประจำวัน ประพฤติ ปฏิบัติโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ตามคำปฏิญาณ กฎของลูกเสือ และหลักคำสอนของศาสนา อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาเพื่อน พี่น้องลูกเสือ ทั้งในและนอกสถานศึกษา สามารถปฏิบัติ ทัทชะสัยลักษณะลูกเสือตามประเภท เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมตามเนื้อหาสาระในหลักสูตรได้ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา โต้ะหนู ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรม ลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา พบว่า การ พัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีของลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาและ มัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา ควรฝึกการทำงานกลุ่ม การตรงต่อเวลา ความสามัคคี การส่งเสริม คุณธรรมขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎ กติกา และระเบียบของสังคมตามวิถีประชาธิปไตย การส่งเสริมจิตอาสาและการช่วยเหลือผู้อื่น การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี การส่งเสริมการแสดงความรู้สึก ชื่นชมผู้อื่นและการฝึกความรับผิดชอบต่อสังคม และสอดคล้องกับ รวี เต็มวนาวรรณ ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับไต้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลจากการศึกษาพบว่า การบริหารงานลูกเสือโรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ ลูกเสือมีระเบียบวินัยความสนใจความสนุกความภูมิใจความตระหนักในคุณค่าและมีความสุขในการเป็น ลูกเสือ

1.2) การบริหารงานกิจการลูกเสือด้านผู้บริหารพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่ามัธยิมเลขคณิตเป็นอันดับที่ 4 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีส่วนร่วมใน การแก้ปัญหาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

วัฒนธรรม และสังคมโลก มีส่วนร่วมในการให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือและให้บริการบุพการี และบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล ส่งเสริมการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมลูกเสือ มีการกำหนดให้มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนพัฒนา และระบบบริหารจัดการกิจการลูกเสือภายในสถานศึกษา อีกทั้งยังส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรลูกเสือ และการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อการพัฒนาการกิจการลูกเสือ มีอุดมการณ์ และวิสัยทัศน์ในกิจการลูกเสือ ส่งเสริมให้มีการนำทรัพยากรของชุมชนมาพัฒนากิจการลูกเสือของสถานศึกษา และเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีคุณวุฒิ และเพิ่มทักษะทางลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับ ชนก เชียงมูล ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ควรทำความเข้าใจด้านหลักสูตรของลูกเสือ ทำการขยายผลและสร้างความเข้าใจด้านหลักสูตรลูกเสือร่วมกัน วางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือให้เข้าสู่การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ ด้านการปฏิบัติตามแผน ผู้บริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมการพัฒนาดตนเองให้กับบุคลากรในโรงเรียนด้านลูกเสือ เพื่อให้มีวุฒิทางลูกเสือที่สูงขึ้น ให้บุคลากรส่งลูกเสือเข้าร่วมแข่งขันทักษะลูกเสือ ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ควรต้องมีการกำหนดการติดตามการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการติดตามเป็นระยะๆ ด้านการปรับปรุง ส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือจัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ (SAR) รายงานต่อผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือและผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือร่วมรับฟังข้อสรุป ข้อเสนอแนะและ ช่วยกันแก้ไขปัญหากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนร่วมกัน เพื่อร่วมกันพัฒนากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนต่อไป ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ ชูชาติ สุกุณาศิริ ได้ศึกษาคุณภาพการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนบ้านแม่ต๋อม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้บริหารควรมีการจัดทำปฏิทินนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภฤกษ์ ศิโรตศ ได้ทำการศึกษา แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้เพียงพอสำหรับจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการลูกเสือไปฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถทางลูกเสือเพิ่มเติมให้สูงขึ้น หรือแลกเปลี่ยนทักษะและประสบการณ์ในการสอนกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารและบุคลากรทางการลูกเสือร่วมกันเสนอแนะปัญหาอุปสรรคขณะจัดกิจกรรมเพื่อจะได้ข้อมูลที่แท้จริง และควรจัดทำ การติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อง่ายและสะดวกในการประเมินผลภาพรวม อีกทั้งควรมีการประเมินตามความเป็นจริง และนำผลที่ได้มาปรับปรุง

1.3) การบริหารงานกิจการลูกเสือในด้านผู้กำกับลูกเสือ พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่ามัชฌิมเลขเป็นอันดับที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้กำกับลูกเสือ มีอุดมการณ์ และวิสัยทัศน์ในกิจการลูกเสือ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือ ช่วยเหลือหรือเข้าร่วมการจัดกิจกรรมลูกเสือภายนอกสถานศึกษา และนำทรัพยากรในชุมชนเข้ามา พัฒนาการจัดมวตกิจกรรมลูกเสือ มีการวางแผนการจัดมวตกิจกรรมลูกเสือ และฝึกอบรมลูกเสือตาม วัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการ และหลักสูตร เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีคุณวุฒิและเพิ่มทักษะทาง ลูกเสือ พัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าทางวิชาฐานะในวิชาชีพทางลูกเสือ ดำเนินการในงานธุรการ เอกสาร ระเบียบ การเงิน บัญชี และการเก็บเงิน ค่าบำรุงลูกเสือตามระเบียบ ดำเนินการจัดตั้งและ พัฒนาหมู่ กอง กลุ่ม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือรวมทั้งจัดทำรายงาน และประชาสัมพันธ์กิจการลูกเสือ บริหารจัดการอาคาร สถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับกิจการลูกเสือ และ นอกจากนี้ผู้กำกับลูกเสือยังมีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนา รูปแบบ วิธีการ และมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหา และพัฒนาการจัดมวตกิจกรรมลูกเสือภายในสถานศึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สุชาติ เต่าสุวรรณ ได้สรุปรูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานว่าควรมีการพัฒนาบุคลากรโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ (Advanced technologies) การส่งเสริมให้ครูลูกเสือใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น จัดกิจกรรมผ่านทางโซเชียล เน็ตเวิร์ก (Social Network) ซึ่งเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เยาวชนรุ่นใหม่ให้ความสนใจและตอบสนองความต ้องการของวัยรุ่นได้มากขึ้น และบุคลากรมีส่วนร่วมวางแผนงาน (Participation plan) มีการส่งเสริม ใหญ่ลูกเสือ มีส่วนร่วมในการบริหารกองลูกเสือของตนเอง และประสานกับชุมชนในการจัดกิจกรรม บำเพ็ญ สาธารณประโยชน์ และสอดคล้องกับ สุชาติ สุกณาศิริ ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพการ บริหารงานลูกเสือของโรงเรียนบ้านแม่ต๋อม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ กำกับลูกเสือคือผู้กำกับลูกเสือควรดำเนินการเกี่ยวกับการเงินของกองลูกเสืออย่างถูกต้อง และเป็น ปัจจุบัน

1.4) การบริหารงานกิจการลูกเสือในด้านการจัดมวตกิจกรรม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่ามัชฌิมเลขเป็นอันดับที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีการอบรมและจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามคำปฏิญาณ กฎของลูกเสือ และหลักธรรมคำสอนของศาสนา จัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมตามวัตถุประสงค์และ วิธีการทางลูกเสือ ฝึกอบรมทักษะลูกเสือตามประเภท ให้สามารถนำไปใช้ช่วยตนเองและผู้อื่น มีการ จัดกิจกรรมโครงการที่มีส่วนร่วมในงานของชาติ สถาบันพระมหากษัตริย์ และส่งเสริมสร้างความ มั่นคงของชาติ รวมทั้งการฝึกอบรมวิชาพิเศษเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในสถาบันทหารและตำรวจ มี การจัดกิจกรรมโครงการให้บริการชุมชน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมและศาสนา รวมถึงมีการจัดกิจกรรมโครงการเพื่อ

แก้ปัญหา ส่งเสริมสุขภาพกายและใจ และเพื่อการช่วยเหลือ แก้ปัญหาอุบัติเหตุ อุบัติภัย มีการฝึกอบรมให้ความรู้ และทักษะในด้านระเบียบวินัย การประกอบพิธีทางลูกเสือ และเนื้อหาสาระตามหลักสูตร ฝึกอบรมให้ความรู้ ความสามารถในการบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือเพื่อนผู้อื่น บุคคลที่ทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ ที่ขาดการดูแล กระทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ ระหว่างคนในชาติ และความเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ช่วยเหลือครอบครัว สถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และร่วมกระทำกิจกรรมเกี่ยวกับงานของชาติ วัฒนธรรม ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก และนอกจากนี้โรงเรียนยังมีการฝึกอบรม และทดสอบเพื่อรับเครื่องหมายตามหลักสูตรและวิชาให้กับลูกเสืออีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดามาน ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทแห่งความสำเร็จผ่านกิจกรรมลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางลูกเสือ เช่น เงื่อน การปฐมพยาบาล ถอดรหัส ตั้งแคมป์ เดินขบวน การนำทาง และการทำแผนที่ สามารถกำหนดลักษณะนิสัยของนักเรียนได้ บทบาทที่นักเรียนสามารถสร้างได้คือ ความรอบคอบ ความอดทน ความร่วมมือ ความรับผิดชอบ การดูแลสังคม ความกล้าหาญ ความมั่นใจ ความพากเพียร ความคิดสร้างสรรค์ ศาสนา ความรักชาติ ความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม ความเป็นอิสระ ระเบียบวินัย ความอยากรู้อยากเห็น และการทำงานหนัก สอดคล้องกับ งานวิจัยของ หทัยภัทร จินสุทธิ์ ได้ทำการศึกษา รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วยการจัดตั้งกลุ่มกองลูกเสือการบังคับบัญชาลูกเสือ การจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ การเงินลูกเสือ และการรายงานกิจกรรมลูกเสือ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชูชาติ สุกุมาศิริ ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนบ้านแม่ต๋อม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผลจากการศึกษาพบว่า การจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ไม่ได้ดำเนินการทดสอบเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติและความสนใจของลูกเสือ ข้อเสนอแนะคือควรมีการดำเนินการทดสอบลูกเสือเพื่อขอรับเครื่องหมายวิชาพิเศษของลูกเสือ

2. แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สรุปได้ว่าการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนด้านลูกเสือ ควรจัดให้มีการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และมีการจัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมปีการศึกษาละ 1 ครั้ง โดยในการจัดกิจกรรมต้องส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะต่างๆ ตามหลักสูตร พร้อมทั้งการทดสอบ เน้นให้ลูกเสือได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ทั้งในและนอกสถานที่ และเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองกับหน่วยงานอื่น การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนด้าน

ผู้บริหาร ควรสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารในศูนย์เครือข่ายเข้าใจร่วมกันว่า กิจกรรมลูกเสือสามารถ พัฒนาระเบียบวินัย และทักษะชีวิตของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง โดยต้องมีการกำหนดโครงการให้ชัดเจน พร้อมทั้งการร่วมสนับสนุนทั้งทรัพยากรและบุคลากร ให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม ลูกเสือร่วมกัน ผลักดันให้บุคลากรทางลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน เปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมลูกเสือ การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนด้าน ผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือควรเข้าร่วมการอบรมพัฒนาตนเองเพื่อให้มีวุฒิและเพิ่มวุฒิทางลูกเสือ สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้กำกับลูกเสือมีอุดมการณ์ในกิจการลูกเสือ มีการร่วมวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้ง ในระดับโรงเรียนและระดับกลุ่มเครือข่ายให้สอดคล้องกับนโยบายและบริบทของชุมชน และสามารถ ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนด้านการจัดมว ลกิจกรรมลูกเสือ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามหลักสูตร โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัด กิจกรรมให้มีความทันสมัย บูรณาการทักษะวิชาและกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในทุกวันอย่างต่อเนื่อง มีใช้แคว้นที่แต่งกายลูกเสือ เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมให้ลูกเสืออย่างคงทนถาวร

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพ การศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น เพื่อให้การศึกษากิจการการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา บางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนด้านลูกเสือ ผู้กำกับควรจัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมปี การศึกษาละ 1 ครั้ง โดยในการจัดกิจกรรมต้องส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะต่างๆ ตามหลักสูตร พร้อมทั้งทดสอบ เน้นให้ลูกเสือได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ ทั้งในและนอกสถานที่ และเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองกับหน่วยงานอื่น

2. การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนด้านผู้บริหาร ผู้บริหาร ควรมีการกำหนดโครงการเพื่อ พัฒนากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนให้เกิดความชัดเจน พร้อมทั้งการร่วมสนับสนุนทั้งทรัพยากรและ บุคลากร ให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือร่วมกัน มีการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มวุฒิและ ทักษะทางลูกเสือ อีกทั้งผลักดันให้บุคลากรทางลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งมี

การกำกับ ติดตาม การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน เปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมลูกเสือ

3. การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนด้านผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือควรเข้าร่วมการอบรมพัฒนาตนเองเพื่อให้มีวุฒิและเพิ่มวุฒิทางลูกเสือ สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้กำกับลูกเสือมีอุดมการณ์ในกิจการลูกเสือ มีการร่วมวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและบริบทของชุมชน และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามหลักสูตร โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมให้มีความทันสมัย บูรณาการทักษะวิชาและกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในทุกวันอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมให้ลูกเสืออย่างคงทนถาวร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของทุกศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. ควรมีการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของทุกศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

รายการอ้างอิง

Darman. "The Implementation of Character Education through Scout Activities." *Canadian Center of Science and Education, International Education Studies* v.9, no. 6 (2016).

"A Comparison of Scouts' Emotional Intelligence Levels with Regards to Age and Gender Variables: A Cross-Cultural Study" (2008), Retrieved from, <https://www.semanticscholar.org>.

Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein. *Educational Administration Concepts and Practices, 6th Ed.* Wadsworth: Cengage Learning, 2012.

"ทฤษฎีการบริหารจัดการ Pocc และหลักการจัดการองค์ความรู้ความสำเร็จตามแนวคิดของ Henri Fayol, เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน 2564, เข้าถึงได้จาก <http://www.th.hnote.asia>".

Raskoff, Sall A. "Volunteering to Do Genter: Adult Valunteers in Boy Scouts." *Dissertation Abstract International* (1995): 3996-A.

Robert Francis O'Bryan. "A Study of the Influence of Boy Scout Experience on Educational Achievement." Master of Education (MEd), Central Washington University, 1967.

"สาระสำคัญของการลูกเสือ, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก https://scoutshare.blogspot.com/2018/10/Scout_20.html".

กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.

———. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. 2562.

———. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2545.

———. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทวอนกราฟฟิค จำกัด, 2560.

"กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สพป.ตาก เขต 2, แบบพิมพ์ลูกเสือ, เข้าถึงเมื่อ 7 กันยายน 2564, เข้าถึงได้จาก <http://www.pepgtakesa2.com>".

"Pdca Cycle / วงจรการควบคุมคุณภาพหรือ วงจรเดมมิง (Deming Cycle), เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน 2564, เข้าถึงได้จาก <https://www.iok2u.com/index.php/article/innovation/240-pdca-cycle-deming-cycle>."

[Deming-Cycle.](https://www.iok2u.com/index.php/article/innovation/240-pdca-cycle-deming-cycle)"

แก้วเกิด, มณรัตน์. "กลยุทธ์การบริหารลูกเสือของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558.

ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ฉบับที่ 2).

"ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 137, ตอนพิเศษ 210 ง (23 กรกฎาคม 2563)."

"สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

, มาตรการและแนวทางยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา,

เข้าถึงเมื่อ 7 กันยายน 2564, เข้าถึงจาก <http://scout.nma6.go.th/847>."

"วัตถุประสงค์ หลักการสำคัญ และวิธีการของลูกเสือ, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก

<https://scout.nma6.go.th/>."

คณะลูกเสือแห่งชาติ. 100 ปีการลูกเสือไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, 2555.

"รูปแบบการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา, เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน 2564, เข้าถึงได้จาก

<https://www.gotoknow.org/posts/541537>."

ชนก เชียงมูล. "แนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร

จังหวัดกำแพงเพชร." การค้นคว้าอิสระ สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2559.

ชูชาติ สกุนาศีรี. "คุณภาพการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนบ้านแม่ต้อม อำเภออมก๋อย จังหวัด

เชียงใหม่." การค้นคว้าอิสระ, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชเชียงใหม่, 2556.

เดชบำรุง, สมบัติ. "ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูกิจการลูกเสือไทย." *Veridian E-Jornal* ปีที่ 7 ฉบับที่ 2

(พฤษภาคม-สิงหาคม 2557).

ทรงพล เจริญคำ. หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: : โอ เอส พรี้นติ้งเฮ้าส์, 2563.

เนตรดาว ปาลรัตน์. "การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรี

จังหวัดปัตตานี." วิทยานิพนธ์, ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราช

ภัฏสงขลา, 2556.

ปริดา พิษผล. "การพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรู้นใหญ่ โรงเรียนเวียงสระ สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11." การค้นคว้าอิสระ สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศา

- สตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2561.
- ฝ่ายบริหารวิชาการ โรงเรียนอุบลรัตน์ราชกัญญาราชวิทยาลัย นครนายก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 7. คู่มือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. "หัวใจการปฏิรูปการศึกษา." วารสารข้าราชการครู 21, no. 4 (เมษายน-พฤษภาคม)
(2544).
- พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551. "ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 125, ตอนที่ 42 ก (4 มีนาคม 2551)."
เมาลีกุล, สุทัศน์. การลูกเสือโลกและกิจกรรมลูกเสือระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ: กุรุสภาลาดพร้าว,
2539.
- รวี เต็มวนาวรรณ. "การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2." การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2563.
- ลลันพัฒน์ บัญชานิตยกาล. "การศึกษาสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต36." การค้นคว้าอิสระ
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา, 2563.
- เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. "คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 3
พฤษภาคม 2561.
- วันใหม่ สืบชนะ. "การศึกษากิจการลูกเสือสามัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2." การค้นคว้าอิสระ สาขาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2560.
- วิศัลยา ศักดิ์ศรี. "การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตบางกะปิ
กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ สาขาการจัดการอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2561.
- ศิริกมล พุมมา. "การบริหารงานลูกเสือกับผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือ
ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
และ เขต 2." วิทยานิพนธ์ ปริญญาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2562.
- ศุภฤกษ์ ศิโรทศ. "แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5." วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2561.
- สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ. "การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ใน

- สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23." ปรินญาการศึกษา
 มหบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562.
- สัญญา โต้ะหนู. "การศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีในโรงเรียน
 ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา." วิทยานิพนธ์ ปรินญาศึกษาศาสตร
 มหบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559.
- สัมภณณ์อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
 เขต 1. 7 พฤศจิกายน 2564.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, เรื่องการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา
 ระดับกลุ่มโรงเรียน, (2564).
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือทักษะชีวิตในสถานศึกษา
 ประเภทลูกเสือสามัญ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
 ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2562.
- . คู่มือส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือทักษะชีวิตในสถานศึกษา ประเภทลูกเสือสามัญ ชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด,
 2562.
- . คู่มือส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือทักษะชีวิตในสถานศึกษา ประเภทลูกเสือสามัญรุ่น
 ใหญ่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
 จำกัด, 2562.
- . คู่มือส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือทักษะชีวิตในสถานศึกษา ประเภทลูกเสือสำรอง และ
 ดวงดาวที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
 ประเทศไทย จำกัด, 2562.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน. แนวทางการจัด
 กิจกรรมตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สกสค.
 ลาดพร้าว, 2551.
- สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. “ประกาศนโยบายของ
 สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1” 17 กุมภาพันธ์
 2557.
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. 75 ปี ลูกเสือไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ นิมิตการพิมพ์, 2529.
- "สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, การลูกเสือโลก, เข้าถึงเมื่อ 7 กันยายน 2564, เข้าถึงได้จาก

[Http://Www.Scoutthailand.Org](http://www.scoutthailand.org)."

"สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, ประเภทของลูกเสือเนตรนารี, เข้าถึงเมื่อ 7 กันยายน 2564, เข้าถึงได้จาก

[Http://Www.Scoutthailand.Org](http://www.scoutthailand.org)."

"หน้าที่และอำนาจของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก

[Https://Www.Scoutthailand.Org/Pages/About-Mission.Php](https://www.scoutthailand.org/pages/about-mission.php)."

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ. แผนปฏิบัติการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. 2564.

สุชาติ เต่าสุวรรณ. "รูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนนทบุรี."

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, 2557.

หทัยภัทร จินสุทธิ. "รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี." วิทยานิพนธ์

ปริญญาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, 2563.

ภาคผนวก

ที่ อว 8606 (นส) 963

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทองอินทร์

ด้วย นายอรุณพล ส่งอัมพร รหัสประจำตัว 630620088 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการการค้นคว้าอิสระ เรื่อง
" การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 " มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการ
ลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกองลูกเสือ เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากจู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (อ.ร.) 944

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไชยราช

ด้วย นายอรรถพล ส่งอัมพร รหัสประจำตัว 630620088 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการการค้นคว้าอิสระ เรื่อง
" การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษามางสะพานน้อย3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 " มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการ
ลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกองลูกเสือ เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อรักมาศ มากจู้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606(พช.)/965

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางเจริญ

ด้วย นายอรุณพล สังกัฒพร รหัสประจำตัว 630620088 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการการค้นคว้าอิสระ เรื่อง
" การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 " มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการ
ลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกองลูกเสือ เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากजू)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (วศ) / ๑๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านข้างเคือก

ด้วย นายอรุณพล ส่งอัมพร รหัสประจำตัว 630620088 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการการค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกองลูกเสือ เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากชูย์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร. 034-218790

แบบสอบถาม

เรื่อง

การบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียน และผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงสำหรับโรงเรียนที่จะนำไปใช้ในการพิจารณาปรับปรุง และพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการลูกเสือ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 4 ประเด็น เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ให้ตรงกับความเป็นจริง

ข้อที่	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1	เพศ ( ) หญิง ( ) ชาย	( )
2	อายุ ( ) 20 – 30 ปี ( ) 31 – 40 ปี ( ) 41 – 50 ปี ( ) 51 ปีขึ้นไป	( )
3	ปัจจุบันท่านมีตำแหน่ง / หน้าที่ ( ) ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ( ) รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ( ) ครูผู้สอนลูกเสือ	( )
4	วุฒิการศึกษา ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) สูงกว่าปริญญาตรี	( )
5	วุฒิทางลูกเสือ ( ) B.T.C. ( ) A.T.C. ( ) W.B. ( ) A.L.T.C. ( ) A.L.T. ( ) L.T.C. ( ) L.T.	( )
6	ประสบการณ์ทางลูกเสือ ( ) น้อยกว่า 5 ปี ( ) 5 – 10 ปี ( ) 11 ปีขึ้นไป	( )

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา
บางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

เขต 1

คำชี้แจง โปรดอ่านรายละเอียดของข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่า โรงเรียนของท่านมีการ
บริหารงานกิจการลูกเสือ อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องน้ำหนักของระดับความ
คิดเห็น ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน
ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน
ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน
ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย มีน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน
ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

ข้อที่	กิจกรรมดำเนินการ	ระดับการดำเนินการ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1	ด้านลูกเสือ ลูกเสือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของกองลูกเสือ/โรงเรียน/ สังคม/กระทำความดีประจำวัน						( )
2	ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสนใจ ความสนุก มี ความภูมิใจ และมีความสุขในการเป็นลูกเสือ						( )
3	ลูกเสือสามารถปฏิบัติทักษะสัญลักษณ์ลูกเสือตามประเภท เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมตามเนื้อหาสาระในหลักสูตร						( )
4	ลูกเสือประพฤติปฏิบัติโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ตาม คำปฏิญาณ กฎของลูกเสือ และหลักคำสอนของศาสนา						( )
5	ลูกเสือกระทำกิจกรรม ช่วยเหลืองานสถานศึกษา งานบ้าน และเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ครู อาจารย์						( )
6	ลูกเสือกระทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี ระหว่างคนในชาติ และความเป็นพี่น้องกันของลูกเสือ ทั้ง ภายในและภายนอกประเทศ						( )
7	ลูกเสือช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาเพื่อน พี่น้องลูกเสือ ทั้งใน และนอกสถานศึกษา						( )

ข้อที่	กิจกรรมดำเนินการ	ระดับการดำเนินการ					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
8	ลูกเสือช่วยเหลือและให้บริการครู อาจารย์ บุพการี และบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล						( )
9	ลูกเสือช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ธรรมชาติ แก้ปัญหาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และสังคมโลก						( )
10	ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารมีอุดมการณ์ และวิสัยทัศน์ในกิจการลูกเสือ						( )
11	ผู้บริหารเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีคุณวุฒิ และเพิ่มทักษะทางลูกเสือ						( )
12	ผู้บริหารเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อการพัฒนาการกิจการลูกเสือ						( )
13	ผู้บริหารกำหนดให้มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนพัฒนา และระบบบริหารจัดการกิจการลูกเสือ						( )
14	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรลูกเสือ และการนิเทศติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ						( )
15	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมลูกเสือ						( )
16	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือและให้บริการบุพการี และบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล						( )
17	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนำทรัพยากรของชุมชนมาพัฒนากิจการลูกเสือของสถานศึกษา						( )
18	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ วัฒนธรรม และสังคมโลก						( )

ข้อที่	กิจกรรมดำเนินการ	ระดับการดำเนินการ					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
19	ด้านผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือมีอุดมการณ์ และวิสัยทัศน์ในกิจการลูกเสือ						( )
20	ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีคุณวุฒิและเพิ่มทักษะทางลูกเสือ พัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าทางวิทยฐานะในวิชาชีพทางลูกเสือ						( )
21	ผู้กำกับลูกเสือเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือ						( )
22	ผู้กำกับลูกเสือวางแผนการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ และฝึกอบรมลูกเสือตามวัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการ และหลักสูตร						( )
23	ผู้กำกับลูกเสือช่วยเหลือหรือเข้าร่วมการจัดกิจกรรมลูกเสือภายนอกสถานศึกษา และนำทรัพยากรในชุมชนเข้ามาพัฒนาการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ						( )
24	ผู้กำกับลูกเสือศึกษา ค้นคว้า วิจัย และประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาในรูปแบบ วิธีการ และมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหา และพัฒนาการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ						( )
25	ผู้กำกับลูกเสือดำเนินการในงานธุรการ เอกสาร ระเบียบการเงิน บัญชี และการเก็บเงิน ค่าบำรุงลูกเสือตามระเบียบ						( )
26	ผู้กำกับลูกเสือดำเนินการจัดตั้งและพัฒนาหมู่ กอง กลุ่มผู้บังคับบัญชาลูกเสือรวมทั้งจัดทำรายงาน และประชาสัมพันธ์กิจการลูกเสือ						( )
27	ผู้กำกับลูกเสือบริหารจัดการอาคาร สถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับกิจการลูกเสือ						( )
28	ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ มีการฝึกอบรมให้ความรู้ และทักษะในด้านระเบียบวินัย การประกอบพิธีทางลูกเสือ และเนื้อหาสาระตามหลักสูตร						( )
29	มีการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมตามวัตถุประสงค์และวิธีการทางลูกเสือ ฝึกอบรมทักษะลูกเสือ						( )

ข้อที่	กิจกรรมดำเนินการ	ระดับการดำเนินการ					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ตามประเภท ให้สามารถนำไปใช้ช่วยตนเองและผู้อื่น						
30	มีการฝึกอบรม และทดสอบเพื่อรับเครื่องหมายตามหลักสูตรและวิชาชีพพิเศษ						( )
31	มีการอบรมและจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามคำปฏิญาณ กฎของลูกเสือ และหลักธรรมคำสอนของศาสนา						( )
32	มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ช่วยเหลือครอบครัวสถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และร่วมกระทำกิจกรรมเกี่ยวกับงานของชาติ วัฒนธรรม ศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก						( )
33	มีการฝึกอบรมให้ความรู้ ความสามารถในการบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือเพื่อนผู้อื่น บุคคลที่ทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ ที่ขาดการดูแล กระทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ ระหว่างคนในชาติ และความเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก						( )
34	มีการจัดกิจกรรมโครงการเพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริมสุขภาพกายและใจ และเพื่อการช่วยเหลือ แก้ปัญหาอุบัติเหตุ อุบัติภัย						( )
35	มีการจัดกิจกรรมโครงการให้บริการชุมชน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมและศาสนา						( )
36	มีการจัดกิจกรรมโครงการที่มีส่วนร่วมในงานของชาติ สถาบันพระมหากษัตริย์ และส่งเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ รวมทั้งการฝึกอบรมวิชาชีพพิเศษเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในสถาบันทหารและตำรวจ						( )

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา
บางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
เขต 1

1. ด้านลูกเสือ

.....

.....

.....

2. ด้านผู้บริหาร

.....

.....

.....

3. ด้านผู้กำกับลูกเสือ

.....

.....

.....

4. ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายอรรถพล ส่งอัมพร
วัน เดือน ปี เกิด	9 กรกฎาคม พ.ศ. 2537
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2561 สำเร็จการศึกษาปริญญาบัณฑิต วิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2563 ศึกษาต่อระดับมหาบัณฑิต สาขาบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	142 ม.3 ต. กำโลน อ. ลานสกา จ. นครศรีธรรมราช 80230

